

Délibáb

43. SZÁM

34
FILLÉR

Marianne Simson,
a Tobis „Botrány” c. első színes
filmjének egyik főszereplője

RÁDIÓMŰSOR
OKTÓBER 25-TŐL 31-IG

Déli báb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS *

Szerkesztő:
DALOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

Harminc év

Október utolsó napjaiban egy magyar író három-évtizedes munkásságát ünnepli szülővárosa. Az író Bibó Lajos, a város, amely magáénak vallja, Hódmezővásárhely. Mit adott Bibó Lajos három évtized alatt a magyar irodalomnak? Többet, mint amit az irodalomtörténet elismerő szavakkal be tud illeszteni az utókor-nak szánt méltatásaiba, egy magasan ívelő, értékes irodalmi munkásságot, melynek minden mozzanatát az emberiesség, az írói eredetiség és a tehetség súlya teszi emlékeztetőre méltóvá. Bibó Lajost, az író, nem kell bemutatnunk olvasóinknak, hiszen már húsz évvel ezelőtt elfoglalta a nagyközönség és az irodalomtörténetírók gondolatvilágában azt a helyet, ami méltán megilleti. Írásainak megdöbbentő erejű irodalmiságával, meg-rázóan egyszerű lélekábrázolásával és szinte utólrhe-tetlen finomságú stíluszincével évről-évre szentesi-tette azt az írói értékelést, amit egy-egy regénye, vagy darabja megjelenéskor egy-öntetűen, szinte véleménykülönbség nélkül kapott. Bibó szinte látnoki erejű ember-, kor-és társadalomismerete, meghökkenítően egyszerű és mégis letagadhatatlanul reális lélekrajza, fölülnyes tökéletességű szerkesztőereje minden írását irodalmi eseményé avatta. Regényeiben, darabjaiban minden kis szó, minden mondat, a jellemzők legparányibb árnyalata, a mese legparányibb részecskéje is a felvetett téma ábrázolásának kiteljesedését van. Ezért irodalom, színtiszta, csillogó értékű irodalom Bibó Lajos minden írói termése, amelyek magukban hordták az író pályájának töretlen vonalát s biztositékai voltak annak a tehetségnek, amely húsznál több regénnyel és egy tucatnál több szin-darabbal ajándékozta meg a magyar irodalmi életet. Legutolsó munkáinak sikere pedig záloga az író töretlen munkabírásiának, elmélyült írói erejének és tehetsége kiteljesülé-sének.

Most, amikor Bibó Lajos harmincéves írói jubileuma leméri azt az utat, amit az író háromévtizedes termékeny pályáján megfutott, bizakodással tekintünk további munkássága elé. Bibó Lajos eddigi műveiből olyan embert ismerhettünk meg, aki nemcsak nyelvben, hanem gondolkodásában, lelki alkatában, írásművészetének legparányibb megnyilatkozásában is megnemeseedett, töretlenül és a magyar földet imádatig szemretően magyar író. Kérjük az Istent, adjon Bibó Lajosnak életerőt, munkakedvet, kitartást, hogy műveiben az emberi kor legvégsőbb határáig töretlenül szolgálhassa a magyar-ság és a magyar irodalom szent ügyét.

DALOKY JÁNOS

Bibó Lajos VILLÁM ÉLETRAJZA

Három évtized nagy idő. Bibó Lajos harmincéves írói jubileumán a közönséget minden bizonnyal érdekelni fogja ennek a rendkívüli írói pályának minden állomása. Így hát elhatároztuk, hogy megírjuk Bibó Lajos életrajzát. Évszámokban és állomásokban.

Ime az életrajz:

Született Hódmezővásárhelyt, ebben az izig-vérig ősi magyarlevegőjű városban 1890 december huszadikán. Itt járt ifjúsága izgalmas éveiben gimnáziumba, érettségi után pedig, ahogy ez már abban az időben tradíció volt, beállt Kolozsvárra jogásznak. Nem ő volt az egyellen jogász, aki a paragrafusok helyett a szerkesztőségek birodalmába került. Mint ifjú újdondász a Vásárhely és Vidéke című lapnál kezdte pályáját. Keményen kellett a lapnál dolgoznia, pedig társszerkesztője apja volt Endrei Gyula országgyűlési képviselő mellett. Ríportersége híre eljutott Szegedre is s így került a Szegedi Naplóhoz, ahol a vizállásrovattól kezdve, a rendőrségi riportokon keresztül a ve-

Mint szegedi újságíró

A Bibó-testvérek, balszáron a kis Lajos

zércikkezésig minden tantárgyát megtanulta ennek a furcsa és mozgalmas mesterségnek. A Szegedi Naplótól a Szegedi Híradóhoz ugrott át s elhatározta, hogy megírja első nagy regényét, nagy drámáját, általában papírra veti véleményét a világról, a sorsról, az emberekről. A nagy munkát az első sorok után egy váratlan esemény szakította félbe: kitört a világháború. Ekkor már katona is volt s így az első menetszázaddal kikerült a frontra. Tízennyoleban mint főhadnagy szerelt le s folytatta ott, ahol elhagyta. Hamarosan főszerkesztője lett a Szeged és Vidékének s a főszerkesztői széket, Pestre érkezve, a Virradat segédszerkesztői posztjával cserélte fel. Innen hívták meg főmunkatársának a

1917-ben zászlós

Nemzeti Ujság. Tizénegy esztendeig szolgálta írásával itt a lapot, majd meghívták a Budapesti Hírlap szerkesztőségébe. A lap megszűnése után lett az Esti Ujság és Független-

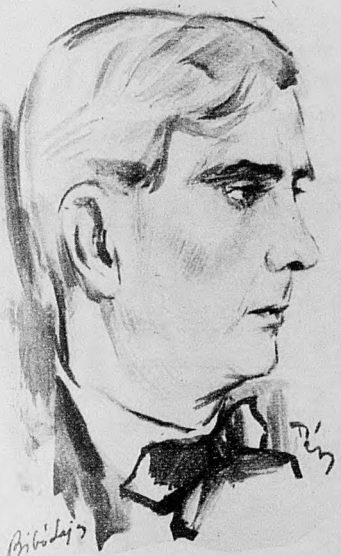
laskötetei közül ebben az időben jelent meg a Halott szerető, Nincs irgalom, A lélek megmenekül, a Búzáért learatják, a Föld, Meg kell a szívek hasadni, Sötét hajnal, Halovány virág, Föld fia, Utolsó kaland. Irt még egy sereg ifjúsági regényt, néhány száz cikket, ugyanennyi elszórt elbeszélést. Így jutott el a — harmincéves írói jubileumig.

Ez lenne Bibó Lajos életrajza? Vajjon be lehet-e szorítani dióhéjba egy munkában égő élet millió élménnyel telt másodperceit. Bibó teljes életrajzát regényei, darabjai mondják el a magyar irodalomban.

zelen

tan- nek a esler- ptótól agrott hogy regé- áll- véle- sors- nagy után szak- világ- ratona menet- front- int fő- foly- agyta. esztője idéké- széket, rradat zjával hívták ak a

ség főmunkatársa, majd a Délibáb főszerkesztője. Ez volt útja újságírói működésének.

Az irodalomba 1922-ben tört be a Fáklya füstölve ég című novelláskötetével, amely megjelenésekor elég nagy port kavart fel. 1925-ben adta elő a Nemzeti Színház azt a drámáját, amelyet ma is legközelebb érez önmagához, a Juss-t. Innen kezdve váltakozva jelentek meg évenként regényei, darabjai. Huszonhétben írta Anyám című regényét, majd Báthori Zsigmond című történelmi drámája következett, aztán jött a Csodadoktor, az Úveghintó, a Láp, a Sasfészek, Eszter, Hibások. Regényei, novel-

Simor Erzsivel a könyvnapon

Bibó Lajos a szakácsművészetben is az elsők között van

Bibó Lajos A DRÁMAÍRÓ

Bibó Lajos az emberi lélek egyik legalap-
sabb ismerője, aki eddigi valamennyi művé-
ben a szenvedésre született ember és az élet
örök nagy kérdéseivel foglalkozik. Mindegy,
kít választ hőseül, a föld egyszerű gyermekét-e,
vagy a nagyváros emberét, mindig egyformán
mélyre nyúl és a lélek leg-
rejtettebb területein kutal,
hogy felszínre hozza a lénye-
gel és az igazságot. Ezért él
valamennyi alakja, akikben
az olvasó mindig önmagá-
ra, a maga küzdelmeire, a
maga csalódásaira és a maga
legtitkosabb céljaira ismert.

Páratlan az a jellemző erő,
amellyel Bibó Lajos alakjait
az olvasó elé állítja. Csaknem
egyedülálló az a könyörte-
len szenvedélyesség, amelyen
a mese izgalmasságával, a
szerkezet szilárdságával és a
nyelv kifejező erejével akár
elbeszélést, akár regényt,

akár színdarabot ír, művét minden esetben
a dráma szintjére lendíti.

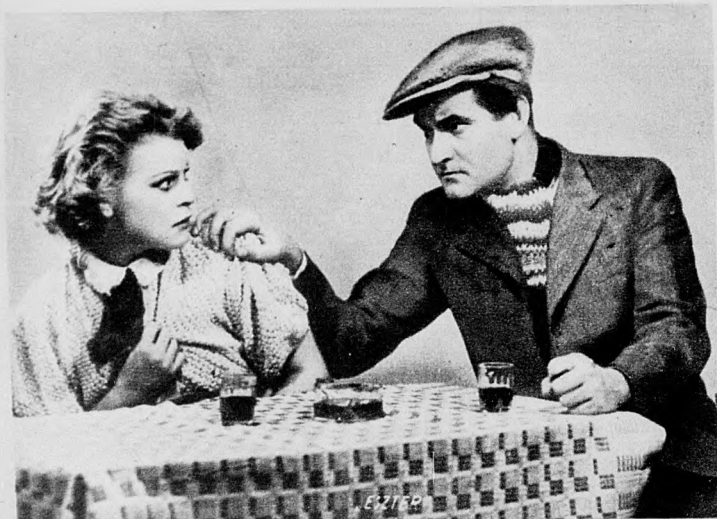
Egész művészetében a mai kor embere, emellett
minden megnyilatkozásában a fajta igazi szelle-
mét és akaratát képviseli. Mélységesen emberi és
mélységesen magyar, ez a megállapítás je-

„Báthory Zsigmond”
Tökés Anna és Kiss Ferenc

„Egyetlen asszony”
Pethő Attila és Tasnády Hona

jezi ki talán leghívebben írói
szándékát és ez a megállá-
pítás jezi ki talán a leg-
maradéktalanabban igazi ér-
tékét és jelentőségét is.

Bibó Lajos valamennyi
színművét a budapesti Nem-
zeti Színház mutatta be.
1925 március 21-én adták
első darabját a „Juss”-t és a
hatalmas drámai alkotással
egyszerre a legelső írók közé

„Eszter” Dayka Margit és
Kovács Károly

került. A kritika egyhangúan a legkiválóbb magyar drámák sorába emelte a „Juss”-t és Bibó Lajost mint az új magyar népi dráma megteremtőjét ünnepelte. A legnagyobb orosz írókhoz hasonlították. Ezt követte „Báthory Zsigmond” című négyfelvonásos nagy történelmi tragédiája, amelyet főképpen klasszikus szépségű költősége után nyelvi remeknek ítélt az egész sajtó. Innentől kezdve sorban jelentek meg Bibó Lajos kiváló színpadi alkotásai: A csodadoktor, A lép, Az üveghintó, az Eszter, Sasfészek, Hibások, amelyek közül az Eszter majd leg-

„Sasfészek” — a függöny előtt

Az „Üveghintó” próbáján Somogyi Erzsivel

„Juss” Somogyi Erzsi és Ligeti Juliska

„Csodadoktor” Pethő Attila és Somogyi Erzsi

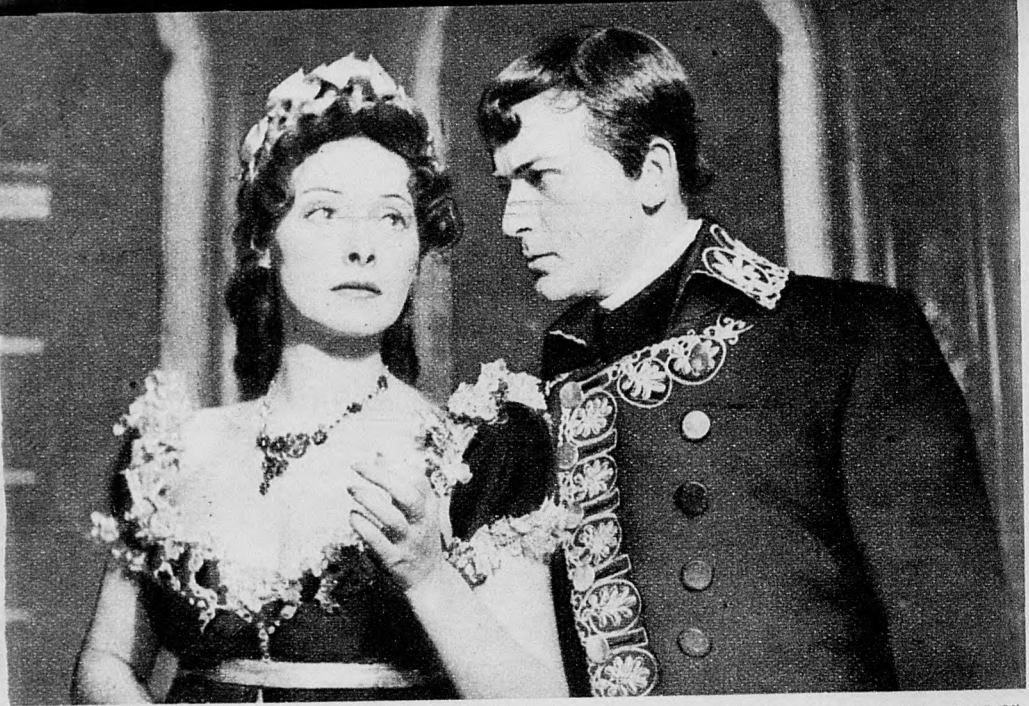
utolsó színpadi műve, a Hibások aratott kimagasló sikerrel.

Új darabját a tél folyamán mutatja be a Nemzeti Színház. Bibó ebben az új

„Hibások”

művében messze ellért eddigi színpadi alkotásaitól és merőben újszerű módon állítja szembe az élet és a művészet örök kölcsönhatásának lenyűgözően izgalmas problémáit.

Az ifjú Napoleon és a dicsőségről áhmodozó Josephine (Muráti, Somogyváry Rudolf)

Josephine

BEMUTATÓ AZ
ANDRÁSSY SZÍNHÁZBAN

Nagy egyéniségek korát éljük s az ilyen korokban az állagember mindig heves vágyat érez arra, hogy belessen a kulcslyukon, amely a történelmi hős hátszobájából, magánéletéből villant fel előtte néhány intim hétköznapi képet. Ez teszi időszívrév Hermann Bahrnak, az osztrák-német trónak, ennek az elegánsabb Ohnet Györgynek mai színpadhozjutását, hiszen Napoleon ma is abban a pózban áll a világ előtt, amelyben Dávid és társai a történelem számára kissé gicces freskóikon, portréikon megörökítették. A kispolgár Bahr virágzásának idejében sem volt kevésbé kíváncsi a hátszobák Napoleonzára, mint napjainkban s így ez a Josephine irodalmi értéken túlmenő karriert futott be. Egy fűszeresegédrről vagy egy tirannusról kétségtelenül csak úgy kapunk éles és megbízható képet, ha pózain kívül magánéletét is megismerjük s így semmi hibát sem találunk abban, hogy Bahr Napoleont nemcsak hősi lendületének pillanataiban mutatja meg, hanem alsónadrágban is, amikor szerelmi dürgéstől ugyanolyan komikussá teszi, mint bármelyik tintásujjú segédírnoke. Ember volt ez a Napoleon, lélekzett, evett-ivott, szerelmeskedett s a történelemben beírt nagy tettei közben ráért féltékenykedni, ábrándozni, sírni, nyárspolgároskodni is. És mennyire indokolt ez a hangsúlyozott kispolgári életritmus egy olyan feleség mellett, mint amilyen Bahr Josephine-je, akit Vaszary sziporkázó ölleleivel, fordított-társzerzői közreműködésével olyan őrződően szellemessé, szemtelenné varázsolt, hogy valóban Napoleonnak kellett lenni a talpán a férjnek, aki egy ilyen asszonnal meg tud birkózni. Ahogy ez a Muráti-Josephine egy életre kelt Madame Recamier klasszikus pózában kacérkodik, dorombol, rüg, harap, cirógat, az kész botrány szegény Napoleon és Franciaország életében. Bahr Josephine-nel történelmet csináltat, szerinte neki köszönhetik az olaszok hogy földjükről kiverte az osztrákokat Napoleon. Ha Josephine nem találja házassága elején unalmasnak a székeket rúgdosó paraszt korzikait, akkor Napoleon mint nyugdíjas tábornok dohánypalántákat

Josephine és esőriős komornája (Turay Ida, Muráti Lili)

tenyés
és nem
kacér
csinál

Ez
adalm
benne
val o
Greus
mozd
és m
nikáj
vadu
ötöl
ságá
egy
úgy
soha
sáno
nak
nem
és
fric
pik
aki
nele
che
pu

tenyészt valamelyik francia kisváros mellett és nem ugrik fejest a történelembe. De Josephine kacérkodni akart, élni akart, karriert akart csinálni s ennek Európa adta meg az árát.

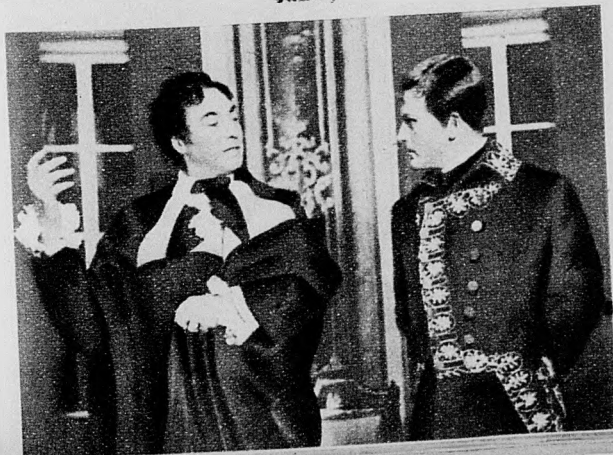
Ezt a darabot már csak azért is elő kellett adatni, hogy az új Muráti Lilit megismerjük benne. Arany karpántjával, görög frizurájával olyan az empire fatak mögött, mint egy Greuse-kép, asszony és színész nő minden mozdulatával minden porcikájával. Mestere és művésze a férfakkal való játszás ősi technikájának, nem esoda, hogy Napoleon megvadul tőle. Vannak pillanatai, amikor huszontöt kellene ráverni komiszkodásáért, romlottóságáért, de utána jön egy muráti mosoly, egy muráti gyöngyhárfény szemvillantás és úgy Napoleon, mint a néző morogva, sőhajjva adja meg magát rendkívüli hatásának. Bahr méltó komornát irt Josephine-nak, Turay Ida személyében, aki ezúttal nem törődött a közelező Turayaskodással és olyan kedvvel, vidám lendülettel, orronfrieskázó humorral állította színpadra ezt a pikáns fehérszemélyt, hogy megértjük Barras-t, aki az előszobában folyton csókolózni akart vele. És milyen remek Csortos, az öreg Moustache figurájában! Ahogy Napoleon eszmáját pucolja, ahogy az elkészedett markotányos-

Barras és Josephine (Delly Ferenc és Muráti Lili)

Moustache stratégiára tanítja a grámátost (Csortos, Maklár János)

nő Vaszary Pirit vigasztalja, ahogy az udvarmester aransujtásos pompájában dörög, kesereg, minden szava, perce éles volt, tiszta emberi és derűs. Nem könnyű feladat a Napoleont játszó fiatal Somogyváry Rudolfról írunk, aki szélnézként rohan be az első felvonásban és fiatalos tombolása, elfojtott vadsága már-már csaknem érzékelteti a fiatal Napoleont s mégis hiányérzetet hagy maga után. Bilicsi Talmája megérdemli a nyíltszíni tapsot, amit belépésekor kapott és ugyancsak színjelest érdemel Vaszary Piri is, aki minden túlzástól mentesen, kristálytisza komikai tehetséggel a legjobb perceket szerezte a közönségnek. Delly Ferenc Barras-ja egyéni és mértéktartó. A mérges fecsként csicsergő kis olasz lány alakításával Romváry Gertrud adott bizonyosságot tehetségéről.

Josephine-nek pesti útján nagy karriert jósolunk s a darab ígéretes sikerében kétségkívül nagy része lesz Fülöp Zoltán varázslatos disz-leleink is. György László

Napoleon leekét vesz a „császári” viselkedésről Talmától (Bilicsi, Somogyváry) (Mérci képek)

Péteri Nikola és Gyulai Mária az „Antigone”-ban

Antigone—Pathelin mester

A Színművészeti Akadémia növendékei a Nemzeti Színházban nyilvános előadáson Sophokles „Antigone”-ját adták elő. Antigonet játszó Péteri Nikola drámai tehetsége, szép szövegmondása dícséretet érdemel. Kreont alakító Viola Mihály komoly értékekről tett tanubizonyosságot fiát sirató nagy jelenetében. Eurydike alakítóján, Gyulai Márián érzett, hogy váratlanul ugrott be szerepébe. Ha kicsit elmélyül, rájön, hogy Sophoklesnél nemcsak a szavaknak, hanem minden egyes lépésnek hangsúlya, jelentősége van. Haemon—Horváth Jenő, a Szolga fontos monológját szépen, lendülettel mondó Veszprémi László komoly alakítást nyújtott. A műsor, másik kis darabja Pathelin mester remeke a francia irodalomnak s hálás szerep minden idők őstönös komédiá-sainak. Pathelint alakító Pongrácz Imre feltűnően tehetséges, Guillaume a boltos—Péchy Sándor nemcsak bravúrosan remek maszkjával, de játékával is kitűnő volt s ugyanezt mondhatjuk a Birót alakító Zámori Lászlóra is. A fürge Luttor Mária és a passzív Veszprémi László kitűnően illeszkedtek bele a összcseccsiszoltan működő kis együttesbe. Gy. L.

Pongrácz Imre, Luttor Mária, „Pathelin mester,,

Kreon a templom előtt (Viola Mihály)
(Mérei képek)

Huszonöt év a magyar színésznevelés szolgálatában

A Színészegyesület Színészképző Iskolájában éppen szünet van, a tantermekből az előszobába rajzanak a növendékek. Amikor Széll József direktor úr után érdeklődünk, az irodába irányítanak.

A direktor úr íróasztala mögött ül s az osztálykönyvekben a hiányzók névjegyzékét tanulmányozza.

— Baj van a „gyerekekkel”? — kérdezzük, de már meg is bántuk ezt a kérdést.

— Egy kis szigor nem árt! Huszonöt év alatt már kiismerem őket, tudom, hogy néha nem árt a kemény szó. Mert tudja, ez nem olyan iskola, mint a többi. Növendégeink különböző társadalmi rétegbe tartoznak, különböznek iskolai képzettségben és az otthoni nevelésben is. Minden tényszerű összhangba kell hozni, inkább rábeszéléssel, rávezetéssel nevelünk, de a szigor is kell...

— Nem gondolt soha direktor úr az elmúlt 25 év alatt, hogy jövedelmezőbb pályát választ?

— Sok ajánlatot kaptam, meheltem volna rendezőnek színházakhoz, de azután mégis — nem tudtam megválni a katedrától. Összenőttem ezzel az iskolával. De ha nem is sikerült anyagi lökést szereznem, erkölcsileg kárpótolva érzem magam, amikor látom, hogy egyes tanítványaimból — hogy úgy mondjam — „lett valaki”.

— Eredetileg is tanárnak készült?

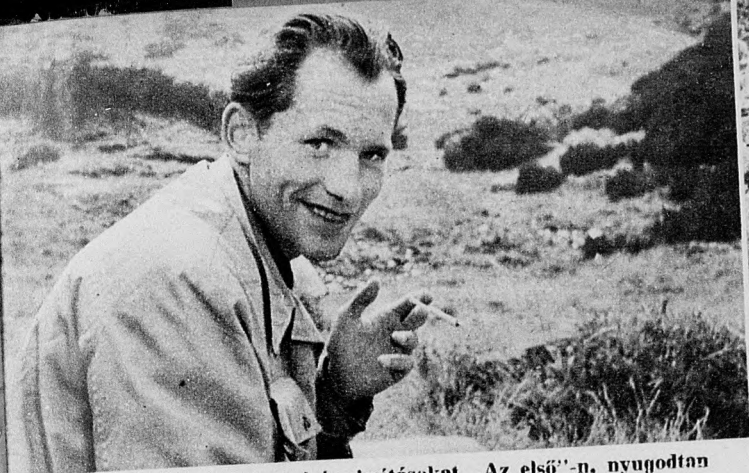
— Piarista tanárnak indultam, de mindig vonzott valami a színpálya felé. Az egyetem évek után 1915-ben színészi oklevelet szereztem s a Nemzeti Színház tagja voltam 1925-ig. Közben mint főhadnagy végigjártam a háborút, kétszer meg is sebesültem. Utána, 1918-ban kezdtem a tanítást a Színészegyesület Színésziskolájában.

— Mint az operett-tanszak vezető-rendező tanára, mi a véleménye az operettfronttal kapcsolatban?

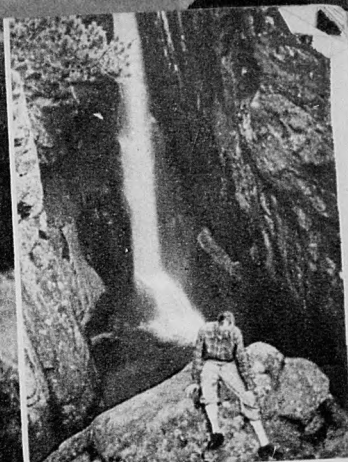
— Librettistákban nagy a szegénység, de zeneszerzőinket vád nem érheti. A vérszegény librettókat mindig kiváló komponistáink mentik meg — ha ugyan menthető. Gyenge az utánpótlás énekesnőkben, bonvivánokban, de azért mégis — hiszek az operett jövőjében.

— Milyen célt tűzött maga elé, direktor úr, a jubileum alkalmából?

— A célom a régi, nem változott: úgy tanítani és úgy oktatni, hogy a magyar szó, a magyar dal — a magyar színészet a maga nemzeti tisztaságában szálljon az utódokra (merly.)

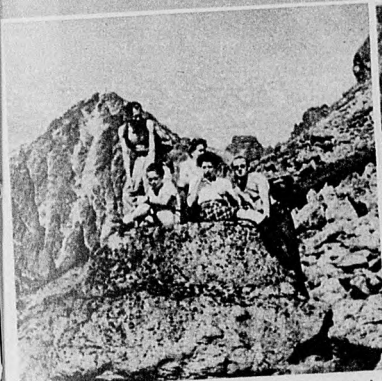

Elvégeztem az utolsó simításokat „Az első”-n, nyugodtan „pipálhatek”

A tarpataki vízesésnél gondolkoztam, hogy milyen kiesik az ember...

**Kerecsendi Kiss Márton
képes tátrai naplója**
PÁGER ANTAL felvételei

Holdbéli tájon a Lomnielesűs alatt Cserépy Lászlóval. A hölgyek: Cserépyné, Komár Juliska és Komárné

Komár Juliskát és Komár Lászlónét kísérem

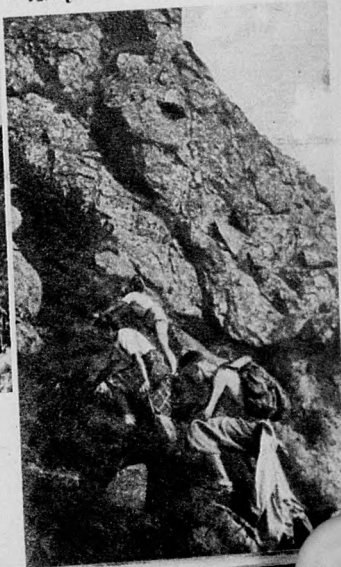
Csak árnyék az ember. Árnyék és titok...

Páger Antal és Págerné Komár Juliska (Ez kivételesen Kerecsendi Kiss Márton felvétele)

A Zöld-tótól hazafelé menet Komár Juliskával
Az ember törekszik fölfelé, mindig csak fölfelé...

A volt férj, az elvált feleség és a festő (Földényi László, Somlay Júlia és Perényi László)

KÖD

Bemutató
az Uj Magyar Színházban

Amikor a helyzet válságosra fordul (Halassy Mariska és Somlay Júlia)

Köd!... A cím jó, de a darabról a legjobb akaratú sem lehet ugyanezt elmondani... Ez bizony nem az a sokal emlegetett „ibseni köd”, mely a fjordok mélyéről száll fel és letompított pasztell-színekkel ragyogja körül Solness építőmester markáns alakját, vagy a „Brand” hőseit... Nem!... Ez a darab legfeljebb felépítésében „ködös” és bizonytalan. Mondjuk meg őszintén; nem is darab, hanem laza jelenetek csoportosítása, néhány furcsa szerep körül. Maga a történet képtelenség és ha az életben hasonló eset mégis megtörtént volna, akkor ez az a kivétel, mely erősíti a szabályt. A téma morális szempontból is erősen kifogásolható. A fiatal szobrász nem tud elválni idegbeleg és gonosz feleségétől, bár halálisan szerelmes egy elvált asszonyba, aki viszont halálosan beleg és a jelenet-halmaz végén a Sasziók és a Kaméliás hölgy nyomdokain haladva, sejtelmes zenekíséret hangjai mellett kiszemled... Ez a darab tartalma. A további eszelekmény a szavak dagályába fullad.

Ennyi rossz után illik, hogy valami jót is mondjunk a darabról, melyet a színház igazgatósága nagyon helyesen stúdió-előadásnak szánt, de aztán — nyilván külső nyomásra — mégis a rendes előadások sorába iktatott. Mert kísérletnek érdekes lett volna ez a darab. Egy-egy jelenetben felcsillant valami, amit talán esetleg tehetségnek nevezhetünk. Persze a dramaturg hűzásai és átalakításai után a rendezőnek biztos kézzel kellett volna irányítania az előadást. Nem így történt. Olcsó siker volna a jelenetről-jelenetre boncolgatni és megvilágítani a rendezés tévedéseit és így csak néhány furcsaságra akarunk rámutatni. A két legjobb exponált járást például nehéz függönyök takarják és meggátolják a szereplők szabad mozgását.

Teljesen elhibázott a színpadnak az a megoldása — és ez is a rendező hibája — hogy üveg (illetve tüll) nélküli ablakkeretek mögött látszik a hegyvidék festett panorámája. Ha már ködöt akarunk sejtetni a közönséggel akkor sokkal inkább homályos üveggel vagy vetítéssel kísérletezzünk, mint

A festő és az idegbajos feleség (Perényi László és Szilágyi Szabó Eszter)

A két asszony nagyjelenete (Szilágyi Szabó Eszter és Somlay Júlia)

füsttel, mert az utóbbi megoldás primitív, sőt komikus.

A szereplők közül elsősorban Szilágyi Szabó Esztert kell megemlíteni. Ő valóban „csinált” valamit a szerepéből. Kifejező mozgása, mimikája, szép beszéde egyaránt biztosították számára a sikert. Helyenként perzselt és lobogott, mint az eleven láng.

Az elhagyott férj szerepében Földényi László vitt színt és életet. Mérték tartó és férfias volt. Érdekes, markáns profilja és néhány letompított felhangja jól emlékeztünkbe vésődött.

Perényi László nem találta el ezúttal a kellő hangot. Látszott rajta, hogy nem tud mit kezdeni a szerepével. Egy kis férjfiassággal mindenestre több hatást ért volna el, mint siránkozásával.

Somlay Júlia derekasan bírkózott lehetetlen szerepével. Nem az ő hibája, hogy a tüdővész asszony dumasi és rostandi színekből kevert színtnyomatából nem tudott élő embert formálni. Szívből sajnáljuk őt, amint karosszékekben ülve haldoklott, míg kintől zene szólt és a tőbo-

A megoldhatatlan problémák ködében (Somlay Júlia és Perényi László)

lyull asszony kísértetiesen kacagott valahol a színfalak mögött. Persze a nyitott ablakon füst is bőven áradt a nézőlérre... A szerző és a rendező urak nem gondolják, hogy mindez sok egyszerűszerre?

Harsányi emberi és közvetlen volt az orvos szerepében. Halassy Mariska és Losonczy mindent elkövettek a siker érdekében, de naívan megírt szerepük fogynálkosságait nem tudták elkendőzni.

„Száz szónak is egy a vége”: Egy szindarab felépítését nem szabad „elkődösíteni”, mert az ilyesmi mindig megboszszulja magát. Ibseni eszközökkel csak Ibsen tudott jó színművet írni. Barsi Ödön

KOCKÁTLAN FILMKRITIKÁK

Pater Angelicus

Az egész keresztény világ páratlan érdeklődéssel fogadja azt a filmet, amely XII. Pius életét mutatja be s így először hoz egy római pápát emberközelségbe. Csak megilletődve lehet nézni ezt a kivételesen érdekes filmet, ami Róma szépségeinek pazar feltárásával is gyönyörködött. Az első képek XI. Pius, a jelenlegi pápa elődjét idézik elénk, aki 1938-ban és 1939 elején hiába fáradozott a világbéke megmentése érdekében. Azután Pacelli bíborosi, mint pápai államtitkárt látjuk, mint a pápa követét, Észak-Amerikában, Buenos-Airesben és Párizsban. Megelevenednek a budapesti emlékezetes látogatás képei is, amikor Pacelli az eucharisztikus kongresszuson vett részt. Majd a pápaválasztás és a megkoronázás történelmi jelenetei peregnek le s ezután következnek a film meglepően érdekes részei, amelyek XII. Pius mindennapi életével ismeretnek meg. Reggel először az államtitkárt fogadja a pápa, majd a különböző munkakörökben dolgozó bíborosok teszik meg jelentésüket. A folyosókon, előszobákban zajlik az élet. Államfők, követek, magánosok fogadásai következnek s ezek a képek adnak fogalmat arról, milyen közvelenséggel és szeretettel foglalkozik a pápa minden hívővel, aki őt felkeresi. Mindenkit meghallgat, a gyermekekkel is elbeszélget, elvegyül a munkások közé s a tolongásban, mindenkinek odanyújtja kezét, vigasztal, áldást oszt. A következő képek a vatikánváros életét mutatják be. A Szent Péter templom szépségei hosszú képsorozatban tárulnak a néző elé, épügy mint maga a tizenegyszer helyiségből álló Vatikán műremekei, a képek, a szobrok, a gobelinek, a freskók. Végül elámulunk azon, hogy milyen hatalmas apparátus dolgozik a Vatikánban a nemzetközi Vöröskereszt szolgálatában. A gépirók, az apácák, szerzetesek szárai fáradoznak, hogy minden odafordulónak hozzátartozójáról a világ minden részéből felvilágosítást szerezzenek. Végeredményben a mozilátogató számára felejthetetlen élményt jelent az „Angyali Pásztor” filmje.

Film a pápa életéről

Megálmodtalak

Mesteri példája annak, hogyan lehet egy szerény vígjátéki ötletből másfélórán át nevetető filmet csinálni. Ez csak azért sikerülhetett, mert Vaszary János, a szövegkönyv szellemes szerzője maga rendezte a vígjátékot s így minden külső befolyástól mentesen tudta írói elképzeléseit érvényesíteni. Bravurosán hidalja át a nehézségeket és sikeresen igyekszik elhitetni, hogy a félreértéseket, amelyek a bonyodalmakat okozzák, nem lehetett eloszlítani. Muráti Lili ugyanis mint ünnepelt hangverseny-énekesnő, egy vidéki szálloda lépcsőin találkozik egy zsakettes fiatalemberrel, Bilicsyvel, akit álmában látott és mindvégig azt hiszi, hogy ez a fiatalember őt szerelmével üldözi. Pedig dehogyan! A zsakettesnek menyasszonya van, akit szeret, de nincs alkalmja ezt Murátinak megmondani, mert Vaszary nem hagyja „kibeszélni”. Hogyha hagyná, nem lenne a dologból vígjáték. Csak azt nem szeretjük, miért nem adja vissza Muráti a drága ékszeret, ami nem az övé s ami tévedés folytán került hozzá.

Ötletes Vaszary—Muráti vígjáték

Rejtély

Willy Birgel, a rokonszenves, férfias kiállású jellemszínész évek óta többnyire hősi szerepeket alakít. Szerepeltetése rendszerint már magában félsikert jelent. Az izgalmas és nagylendületű szerepekre hivatott Birgel ebben a bűnügyi drámában passzív feladatot kapott, ami a filmnek korántsem szolgál előnyére. Ez talán nem is szereposztási tévedés, inkább azt jelenti, hogy a gyenge szerepet Willy Birgel egyéni súlyával akarták megérvényesíteni. A kitudó Bolváry Géza, a rendező, aki már sok érdekesebb és elhitetőbb filmmel örvendeztetett meg, ezúttal is ügyesen, nagy gyakorlatossággal csoportosítja a jeleneteket, de a szövegkönyvíróval együtt elköveti azt a hibát, hogy az egy asszonyért küzdő két férfihős drámai szembeállítását elhanyagolja. Egy szerelmes pár küzd a filmben a sors ellen, de amikor kínos helyzetbe kerül, feladja a harcot. Az asszony visszatér férje mellé, a szerelmes vetélytárs pedig Afrikába tűnik. A helyzet az, hogy a filmtörténet indulásánál az egyik férfi sorsa kelti fel az érdeklődést s azután egy váratlan kitéréssel a másik férfi kerül az előtérbe, de anélkül, hogy a további eseményeknek mozgatója lenne. Ez pedig — a felületi hibák mellett — alapvető, szervi betegség a filmjátéknak.

Kállay István

Közepes német film

"Művésznő", szabad az iratokkal?!!

Dayka Margit

Születési helye: Nagyvárad _____ színház tagja.

Születésnapja: okt. 13.

Névnapja: juun. 10.

Vallás: R. kath.

Lekés: Gimnázium 28.

Férjesezt, név-e: igen

Van-e gyermeke: _____

Hejessze: Árka

Magassága: 160 cm.

Súlya: 54 kg

Kedvenc darabja, amiben játszott: mindig a legújabb

Kedvenc filmje, amiben játszott: mindig új

Ki fedezte fel és hol kezdte pályáját: a köznevelési igazgatóval.

Mi volt első kiugró sikere: nem ugrottam

Hol végeste iskoláit és hol élt fiatal korában: vidéken

és Pesten

Mi akart eredetileg lenni: színházi

Legkedvesebb szórakozása: színház

Legjobb színdarab, amit látott: Ember tragédiája

Legjobb film, amit látott: Évek látam

Legjobb könyv, amit olvasott: Évek olvasom

Kedvenc írója: Sándor Csézy

Kedvenc zeneszerzője: Hoddy

Kedvenc virága: Rózsa

Kedvenc kőműve: Aranyos

Kedvenc táncos: Aranyos

Kedvenc ruhássz. sz. szék

Kedvenc sportja: lovaglás

Kedvenc állatja: kutya

Kedvenc étel: ami jó

Kedvenc cigarettája: daru

Dayka Margit

Dayka Margit
(Rozgonyi felv.)

Jávorról a „Beeskereki menyecske“-ben

A „Szerelmi láz“ című filmben 1942-ben

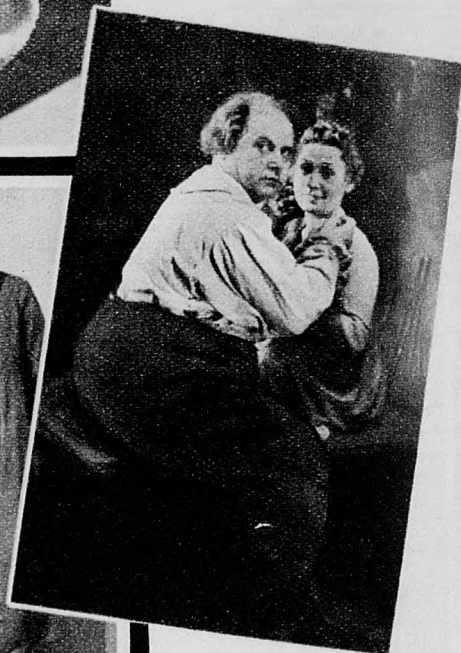

Kedvencemmel
(Vajda M. Pál felv.)

Botrány

Németalföldi festők élet-örömtől harsogó színpompás képeit juttatja eszünkbe a Tobis első színes filmje, melyet „Botrány“ címmel mutatnak be Budapesten. A film borsos tréfákkal fűszerezve, pajkos szép asszonyokról és erényes férfiokról szóló történetet mesél el, amelynek középpontjában egy sok bajt okozó fürdőkád áll. A film két főszereplője Heli Finkenzeller és Will Dohm, rendezője pedig Volker v. Collande.

Halla! 225-461!

Csanak Béla, az ismert zeneszerző új operett komponálásába kezdett. A librettót Haraszti Albert írta, akinek „Zenélő malom” című filmjével a napokban mulatja be a Scala és az Omnia.

Az „Aranypáva” című új magyar filmben Páger Antal a jalusai molnárlégényt, Somlay Artúr az öreg molnárt, Szellay Alice a leányát, Sulyok Mária pedig az Aranypáva városi vendégfogadó tulajdonosát játssza, aki a molnárlégényt jalusai szerelmesem mellől a városba csábítja. A forgatókönyvet Fekete István írta, a rendező Cserépy László. A film elkészült.

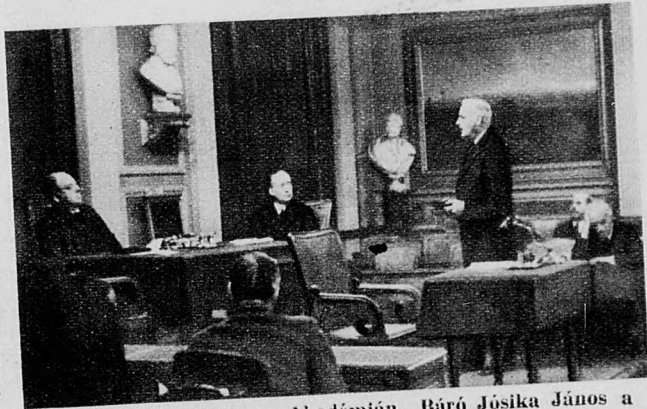
A rokonszenves Simor-Kovács Károly házaspár két hét óta csak vasárnap találkoztak a pátyaudvaron. Simor éppen Újvidékről jött meg, ahol a Vén diófában vendégszerelt, Kovács Károly pedig

Luttor Mária nagy sikerrel szerepelt a Színiakadémia vizsgálóbizottságában (Gaby foto)

Nagypáradra indult, ahol az Ember tragédiájában Lucifer szerepét játssza.

Az Ufa az idén több korszerű nagy filmet készített. Ilyen lesz a Kolberg-film, mely a mai időkre vonatkozó tanulságokat domborít ki. A Keleti-tenger partján fekvő, régi sáncokkal körülbéve Kolberg békés városát ugyanis annak-

Klebelsberg- emlékülés az Akadémián. Bárány János a Tudományos Akadémián a Klebelsberg-emlékplakettel (Arlen felv.)

Dr. Simkovies István, az Országos Levéltár alveváltárnoka a Klebelsberg-emlékdíj jutalmazottja (Arlen kép)

idején ostromzár alá vették, kegyellenül pusztították, de a város nem adta fel a harcot, kitarított a békekötésig.

Kiss Anikó, a tehetséges, fiatal színésznő a „Josephine” próbái alatt lábát törte. Egy temperamentumos olasz leányt kellett alakítania és egyik hirtelen mozdulatnál elesett. Olyan szerencsétlenül zuhant a lábára, hogy az bokájában eltört. Szerepét a bemutatás előtt két nappal Romváry Gertrud vette át. Kiss Anikó állapota örvendetesen javul.

Ferenczy József, a magyar filmrendezői gárda új reménysége (Forrai kép)

cia író filmvázlatot csinált. Pitoeff régi szerepét a filmben Pierre Fresnay játssza.

„A esomagnélküli utas” című színdarabot Párizsban annakidején Pitoeff mutatta be. A háborúban emlékeztél veszített katonai szerepét ő maga játszotta. A színműből most Jean Anouilh, a neves fran-

Kodály Zoltán és Bartók Béla, a magyar zene két illusztris művelőjének plakettjét készítik el Beek Ö. Fülöp és Beek András (Foto: Szász Béla)

Nem érdektelen feljegyezni, hogy a sztárgázi fronton megjelentek az esti ezerpengős felvételi díjkezeletések is. Ez már teszi!... A hivatásos újságíró havi minimális fizetése négyszáznyolcvan. A színészeké kettőszázhatvanöt — szintén havonta. És primadonna is van Pesten, aki ennyit kap. Egy novelláért

Fónay Márta Turay Ida szerepét vette át az „Egy boldog pesti nyár”-ban (Mérei felv.)

nevesebb fiatal trónak ötven pengőt fizetnek. Ceterum censeo...

Viléz Somogyváry Gyula francia ötletből írt új filmjét Podmaniczky Félix rendezte, annak főszerepét Szilágyi Szabó Eszter, Timár József, Greguss Zoltán játssza. Az újdonság „Lejtőn” címmel kerül bemutatásra.

Páger Antal és Sulyok Mária az „Aranypáva” c. Délibáb filmben

A „Tábornokné” nagyváradi előadásán Hamvay Luey és Gulácsy Albert (Sz. Szántó László felv.)

Az Új Magyar Színházban már megkezdtek Kerecsendi Kiss Márton „Az első” című drámájának próbáit. A szerző Páger Antallal a Tárában végezte a darabon az utolsó simításokat. A napokban mind a ketten hazaérkeztek és az igazgatóság kitrhatta az első próbát. A női főszerepet Bulla Elma vállalta, a férfifőszerepet természetesen Páger Antal játssza.

A miniszterelnökségi palotában és a téren néhány nappal ezelőtt a járőreik csodálkozására szokanlan dolog történt: filmfelvételeket készítettek. Hamza D. Ákos ugyanis most forgatja a mult század elején vakmerő lovasbravúrajairól híres Sándor Móríc gróf életéről szóló filmet. A mai miniszterelnöki palota tudvalegőleg a Sándor grófké volt s azért készült itt a külső felvételek egyrésze, hogy filmben a korhűséget szolgálja.

Hétfőn, október 18-án mutatkozott be az ország harmadik önálló operaegyüttese: a szegedi. A társulat díszelőadás keretében Puccini „Bohémélet” című operáját adta elő nagy sikerrel. Az előadás Szegeď város szellemi és társadalmi előkelőségeit jelentek meg.

Krémer Mancsi, a kolozsvári Nemzeti Színház közkedvelt primadonnája Lehár „Éva” című nagyoperettjében mutatkozik be az idén először.

Bulla Margit két női szász huzas elkészült repozitá leczy, s Eszter n Bulla, Juhász-főszerep

Csörtő aki az ban jalt egyik Kálmán vator f a Fővár

Murát házában kásszent szereplő

Földi M tragikus utolsó f

Babó Z éves zen démián

Délibáb

Bulla Elma és Dayka Margit játssza „Az első” két női főszerepét! Hosszas huza-vona után végre elkészült a végleges szereposztás: tehát sem Szeczkó, sem Szilágyi Szabó Eszter nem játszik, hanem Bulla, Dayka, Páger és Juhász József lesz a négy főszereplő.

Csontos Gyula helyett, aki az Andrássy Színházban játssza a „Josephine” egyik főszerepét, Pataky Kálmánt szerződtette Saluator főherceg szerepére a Főváros Operettszínház.

Muráti Lili Donáti-utcai házában megtörtént a lakásszentelés. A „Josephine” szereplői a bemutató után

Földi Mihály, a napokban tragikusan elhunyt író legutolsó fényképe

Babó Zoltán, a tizenhároméves zeneszerző a Zeneakadémián mutatkozott be szép sikerrel

Délibáb

Szép Honka és Naszody Sándor a „Bizánc” két főszerepében a Magyar Művelődés Házában (Mércsi felv.)

„Cigányszerelm” a debreceni színházban: Németh Honka és Dalnay Géza (Tőkés felv.)

gyűltek össze az új lakásban családi feketézésre. A lakásszentelő igen szolid keretek között bonyolódott le, mert éjjelre már a legmesszebb lakó vendég is hazaérkezett.

Az Országúti EMSzO műkedvelői nagy sikerrel adták elő a „Száz piros rózsá” című operettel a zárdautcai kultúrházban Peszneker Károly rendezésében. A főszerepeket Kiss Joli, Peszneker Károlyné, Molnár Gizi, Neubrand István, Jenei Vilmos és Linder László játszották.

A somogyi írók felolvasó-estét tartottak az Akadémia előadótermében. Babay József, Fekete István, Izsák-Gyarmathy László, Takács Gyula.

A „Tábornokné” Nagyváradon: Lendvay Lajos és Gulácsy Albert (Sándor felv.)

Borsi Darázs József és Pusztai Sándor működött közre.

Nagy István megbetegedett és Szabó Sándor vette át szerepét az „Örökmozgó”-ban.

Tizenharmadikán Kolozsvárott tartottak kívánsághangversenyt. A szereplők közül Ráday Lászlónak volt igen nagy sikere, aki többek között Náray Antal „Hej virágszál, virágszál” című dalát mutatta be a kolozsvári közönségnek.

HÉTFŐ

október 25

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25: Ebresztő. Torna.
6.45: Reggeli zene.
Közben
7.00: Hírek. Közlemények.
8.00: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.

8.30: A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek.

10.15: A Folyamérők szalonzenekara. 1. Delibes: A forrás, táncjáték, részlet; 2. Eördög János: Havasi gyopár, keringő; 3. Pécsi József: Magyar dalok, egyveleg; 4. Künneke: Intermezzo; 5. Szerdahelyi János—Iluczy László: Csipkedárc, egyveleg; 6. Sándor Jenő: Erdélyi hangok.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Katona Lajos énekel, zongorán kíséri Érsek Mária. 1. Caecini: Amarilli; 2. Schubert: Az én tanyám; 3. Schumann: Ajánlás; 4. Brahms: Csendes álom; 5. Richard Strauss: Alkonyi álom; 6. Kodály: Toborzó.

11.40: A vidék és a mozi. Szemző Piroska dr. előadása. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.10: Szórakoztató zene. 1. Liszt: II. rapszódia (rádiózenekar); 2. Lehár: Pacsirta, egyveleg (rádiózenekar); 3. Johann Strauss: Kék Duna, keringő (József nádor 2. honvédegyezred zenekara, vez. Seregi Artúr); 4. Huszka: Lili bárónő, egyveleg (József nádor 2. honvédegyezred zenekara, vez. Seregi Artúr).
Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Szalonötös. 1. Gillet: Cirógatás; 2. Simonetti: Szerenád; 3. Zsámboki László: Nyugtalanág; 4. Hámosi Béla: Utolsó vágó; 5. Wieniawski: Keleti fantázia; 6. Schönherr: Mese.

2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3.00: Orlay tánczenekara játszik.
Közben

3.30: Nagy kortársaink. Varga István egyetemi rk. tanár beszél Ohlin svéd közigazdásról.

4.00: Zenekari művek. 1. Rossini: Hamupipóke, nyitány (milánói szimfonikus zenekar, vez. Molajó); 2. Liszt: Mefiszto keringő (Lamoureux,

zenekar, vez. Wolff); 3. Ljadov: Az elvarázsolt tó, szimfonikus költemény; 4. Respighi: Madarak, szvit (brüsszeli Conservatoire-zenekar, vez. Desiré Defauw).

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: A beszolgáltatási kötelesség nyilvántartása. Dr. Jáki Gyula miniszteri osztálytanácsos előadása. A közellátásügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

5.15: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
6.05: Hódmezővásárhelyi közszöneti író fiát: Bibó Lajost. A Tornyai Társaság irodalmi estjének közvetítése.

6.50: Hírek.

7.00: A Filharmoniai Társaság rendkívüli hangversenyének közvetítése a Vigadó nagyszínházban. Vezényel Otto Mazerath. 1. Händel: Concerto grosso (12. sz.); 2. Schubert: Befejezettlen szimfónia; 3. Beethoven: III. (Eroica) szimfónia.

A szünetben kb.

7.55: Az idő sodrában. A hatszáz éves angol „Tilkos szolgálat”. Ijjas Antal előadása.

9.10: Műteremsarok. Látogatás Boldizsár István festőművésznél. A közvetítést Budinszky Sándor vezeti.

9.20: Karády Katalin dalokat énekel zenekari kísérettel.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Rendőrzene. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Flotow: Márta, nyitány; 2. Donizetti: Lammemoori Lucia, ábránd; 3. Huszka: Közzen az Erzsébet c. operettből; 4. Bánfalvi Miklós: Részletek a Pozsonyi lakodalom c. operettből; 5. Friml: Indián szerenád; 6. Buday Dénes: Egyveleg a Kék postakocsi c. operettből; 7. Pazeller: Herkulesfürdői emlék, keringő; 8. Johann Strauss: Tere-fere polka.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méterem.

Adás reggel 10.00-től éjfélig.

BUDAPEST II. 233.5 m.

D. u. 5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: Német nyelvoktatás. Tartja Szentgyörgyi Ede dr.

7.30: Bécsi dal — bécsi tánc. Gutherez regénye után rádiószínpadra írta és zenéjét régi bécsi szerzők műveiből összeállította Farkas Jenő dr. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Geistinger, primadonna — Farkas Ilonka; Emmy, énekesnő — Szüvássy Margit; Link Antónia — Lakatos Ilonka; Girardi — Maleiczky

Oszkár; Jauner — Sárdy János; Ferdinand — Toronyi Imre; Herceg — D'Arrigo Kornél; Titkár — Ekecs János; Tundler, vendéglős — Gárday Lajos; Strauss — Solthi György; Suppé — Harsányi Rezső; Makart, a festő — Nyerges Ferenc; Szerkesztő — Kovách Ernő.

9.00: Katit visszajöjjék. Thury Zsuzsa elbeszélése.

9.25: Magyar nóták. Kalmár Pál énekel, kíséri Farkas Béla cigányzenekara. Dalok: Tiszán innen, Tiszán túl...; Elindultam hazából; Általmennek én a Tiszán; Lám megmondtam, juhász; Háznak előtt kedves édesanyám; Hej bura termett idő; A csitári hegyek alatt; Esik az eső; Erdő, erdő, erdő; Marosszéki kerek erdő; Én vagyok a kunsági fi.

10.00: Szórakoztató muzsika.

1. Adam: Mezei ünnepegy, egyveleg (női ének és énekkar); 2. Denza: Kék szemek, dal (Gigli); 3. Moniuszko: Esti dal (Lucyana Szerzepszanska); 4. Delibes: Sylvia — Pizzicato, polka (gitár: Manuel Alonse); 5. Esperon: La borachita, táncdal (Fleta); 6. Rangström: Dal Karinhoz, amikor táncol (Berglund Joel); 7. Ketelbey: Pillangók a nap sugarban (zongora: Monia Litter); 8. Scotto: Tangó (Tino Rossi); 9. Karrasch: A kék Buddha, dal (Lillie Claus); 10. Rixner: Spanyol induló (Schanz-szalonzeneke).
10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 418 méterem

5.30—6.55: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.
11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó. Rákóczi fohása és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.
3.30: A 21-ik honvédegyezred zenekara játszik, vezényel Hadányi Antal.
Közben

4.00: Híres felvidéki várak: Csicsva. Péchy-Horváth Rezső előadása.

4.45: Hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: Milinkovich Gemma olasz dalokat énekel.

5.55: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: Pulszky Ferenc. Palumbo Gyula előadása.

6.10: A Kassai Szalonzenekar játszik.

6.50—végig: Budapest I. műsora
RÖVIDHULLÁM EGÉSZ HÉTEN
Éjtel 12 órától 1.34-ig. 32.88 méterem.

Délidő

K E D D

október 26

BUDAPEST I.

- 6.00: Űzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. A 6.25: Ébresztő. Torna.
6.45: Reggeli zene.
Közben
7.00: Hírek. Közlemények.
8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: A vallás- és közoktatásiügyi minisztérium rádióiskolája.

- 10.00: Hírek.
10.15: Székesfehérvári Tűzoltózenekar. Vezényel Eördögh János.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
11.15: Kamaramuzsika. 1. Rambeau: Némajáték (Ars Rediviva kamaraegyüttes); 2. Grieg: Közzene (vonósnyegyes); 3. Brahms: c-moll zongorahármas (Budapesti trio); 5. Busoni: Zongorakettős (Astrid és Hans Schmidt-Neuhaus).
11.40: Divattudósítás.
12.00: Harangszó. Himnusz.
12.10: A Budapesti honvéderőzászlóalj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00: Szórakoztató zene. 1. Huszka: Erzsébet, nyitány (rádiózenekar, vez. Fridl Frigyes); 2. Jensen: Duruzsló szellő, dal (Marjay Erzsébet); 3. Mory János: La Valliere — Lujza dala (Marjay Erzsébet); 4. Lehár: Paganini, egyveleg (rádiózenekar, vez. Bertha István).
2.30: Hírek. Műsorismertetés.
3.00: Roosz Emil szalonegyüttese játszik. 1. Koester: Délen; 2. Marco: Santa Lucia huntana; 3. Lehár: Luxemburg grófia, részletek; 4. Hámosi Béla: Múlo szerelem; 5. Casirolli: Vágy; 6. Felix: A hársfa alatt; 7. Sándor Jenő: Béli éjtszakák; 8. Rixner: Fekő, polka; 9. Malesiner Béla: Tudom, hogy vársz; 10. Maló: Lincek melódiák.
3.50: Gyermekdelután. A kis puttynose. Irtá Márkus Dezső. Zenéjét szerette Hegedűs Árpád. Előadják a gyermekszereplők Harsányi Gizi vezetésével.
4.20: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Szórakoztató zene. 1. Hubay: Hejre Kati — IV. eserdajelenet (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 2. Novák—Endrődi: Nagymaj-

tényi síkon; b) Te vagy a legény, Tyukodi pajtás; c) Dankó Pista: Gyenge violának (Endrődi verse, Koréh Endre); 3. Kodály: Háy János, közzene (hangszerelte Keil Ernő, Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 4. Bartha János: Sárkul a falevél (Endrődi Sándor verse, Koréh Endre); 5. Kraul Antal: Magyar díszmenet, induló (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő).

- 5.30: Az Operaház előadásának ismertetése.
5.35: Az Operaház előadásának közvetítése. Carmen. Dalmfi négy felvonásban. Szövegét Marimée Prosper elbeszélése után Meilhac és Halévy L. Zenéjét szerelte Bizet. Vezényel Failoni Sergio. Set Svanholm vendégfelléptével. Személyek: Don José, tizedes — ; Set Svanholm, Escamillo, bikaviador — Jambor László; Csempészek: Remendado — Szabó Miklós; Dancaire Maleczky Oszkár; Zuniga hadnagy — Komáromy Pál; Morales szakaszvezető — Mally Győző; Lillas Pastia — Sugár Rezső; Carmen — Németh Anna; Micaela — Horányi Karola; Frasquita — Sipos Erzsébet; Mercedes — Kováts Jolán.
Az I. felv. után kb.

- 6.20: Hírek.
6.11. felv. után kb.
6.50: Hírek.
7.20: Őszi vesperás. Puszta Sándor verseiből ad elő.
III. felv. után kb.
8.15: Híres szöketések és szöketések. Ráth-Végh István előadása.

9.05: Mindenből egy keveset. Halmos István és Giuseppe Moretti énekel, Vidák József cigányzenekara muzsikál és a női szalonzenekar játszik.

- 9.40: Hírek.
10.10: Hírek német, angol és iraneai nyelven.
10.40: A dal mesterei. 1. Mozart: Bölesódal (Elisabeth Schumann); 2. Schubert: Türelmetlen szerető (Herbert Ernst Groh); 3. Schubert: A Mindenható (Anday Piroska); 4. Schumann: Holdas éj (Karl Schmidt Walter); 5. Schumann: Lótuszvirág (Lotte Lehmann); 6. Brahms: Kárbavesztett szerená (Lotte Lehmann); 7. Brahms: Bölesódal (Fleta); 8. Liszt: A három cigány (Heinrich Schlusnus); 9. Liszt: Ha álmon mély (Marjay Erzsébet); 10. Fauré: Virágvasárnap (Caruso); 11. Wolf: Szent József éneke (Elisabeth Schumann); 12. Richard Strauss: Titkos felhívás (Karl Schmidt Walter).

11.20: Híres szalonzenekarak. 1. Ailboub: Voff egyszer két királyi gyermek (Eysolth zene-

kara); 2. Agren: Fioldilej polka (Agren-zenekar); 3. Ziehrer: Bécsi lányok, keringő (Walther Fenske zenekara); 4. Cortopassi: Rusticanella (Hans Busch zenekara); 5. Sziréndalok (Olivieri szalonzenekara); 6. Fontini: Arab szerená (Ferruzzi-zenekar); 7. Huszka: Délibáb, foxtrot (Géczy Barnabás zenekara).

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren
Adás reggel 10.00-tól éjjelig.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: Magyar Revü Táncezenekar játszik.

7.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

8.15: A németbirodalmi rádió műsorából, Szórakoztató zene.

8.40: A magyar dukát diadallja. Huszár Lajos dr. egyetemi magántanár előadása.

9.05: A manheimi mesterek. Az összekötőszöveget irta Isov Kálmán dr. Felolvassa Kovrig Emil. A kamarazzenekart Nagy Olivér vezényli. 1. Johann Stamitz: Szimfónia; 2. Richter: kamaraszimfónia; 3. Carl Stamitz: Zenekari négyes; 4. Leopold Mozart: Koncert.

9.45: Sovinszky László szalonzenekara játszik.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 418 méteren

5.30—6.55: Gondülő derű.

KASSA

- 6.00: Budapest I. műsora.
11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
12.00: Déli harangszó. Rákóczi fohása és himnusz.
12.10: Budapest I. műsora.
3.50: Táncezene. (Hanglemek.)
4.15: Ruszin hallgatónak. Szerednye kulturális és gazdasági helyzete. Közvetítés Szerednyéről. Vezeti Niszkaes László.
4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.
5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.
5.30: Szirmayné Dely Margit és Solti Károly magyar nótákat énekel, Danyi Pál cigányzenekara muzsikál.
6.20: Egy csodálatos szölnyvalva. Gárdonyi József előadása.
6.40: Weber: Euryanthe, nyitány (Szimfonikus zenekar). Hanglemek.
6.50—7.00: Budapest I. műsora.

SZERDA

október 27

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene. Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek.

10.15: Magyar hanglemek. 1. Erkel: Hunyadi László, operanyitány (Budapesti Filharmonikusok, vez. Ferencsik János); 2. Clement: A gond, magyar műdal (Koréh Endre); 3. Hubay: Csárdajelenet (12. sz., hegedűszó: Hubay Jenő); 4. Kodály Zoltán: Lengyel László, játék (gyermekkar, Wesselényi-utcai polgári iskola ének-kara, vez. Borus Endre); 5. Liszt: Valse-improvisé (As-dur, zongoraszó: Alexander Breihow-szky).

10.50: Zsibó, a Wesselényiek 681 fészke. A közvetítést vezeti Lőrinczy Gyula.

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Nagy Hona mélyhegedűn játszik.

11.40: Wesselényi Miklós. Kósáry Domokos egyetemi tanár előadása.

Utána: Gazda Endre dr. Szilágy megye alispánja köszönti a rádióhallgatókat.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.20: A krasznai bokrétságok között. A közvetítést vezeti Udvargy Gyöngyvér.

12.40: Hírek.

12.50: Zenekari muzsika. 1. Chopin: Egyveleg (vez. Louis Aubert); 3. Berlioz: Faust elkárhozása; 3. Wagner: Hódolati induló (vez. Siegfried Wagner).

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés. 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: látogatás a zilahi Wesselényi-kollégiumban. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

3.00: Szilágysonlyói séta. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor és Udvargy Gyöngyvér.

3.15: Larsson Pasztoralszvit. (Göteborgi rádiózenekar, vez. Eckerberg).

3.50: Ady, a zilahi diák. Papp Viktor előadása.

3.45: A zilahi református dalárda. Vezényel Herczegh László. 1. Viadana: Örven-dező zsoltár; 2. Vikár Sándor: Sej, besoroztak, négy katonanóta; 3. Bárdos: Szálljon a dal, kánon; 4. Három erdélyi népdal.

4.00: Zilahi városkép. Dr. Sréter János polgármester előadása.

4.15: A légiőrök fúvózenekara indulókat játszik. Vezényel Doroszai Károly. 1. Jakó Dezső: Honvéd; 2. Ruzinkó Nándor: Gyorshadtest; 3. Sikkósi István: Székely; 4. Dávid Péter: Szent László; 5. Pécsi József: Székelyföld.

4.35: Beszélgetés báró Jósika Miklóssal, Szilágy vármegye főispánjával.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Kék nefelejtés. Bánffy György báró nótáiból énekel Baksa Kató és Báthly-Badies Gyula, kísér Gáspár Lajos cigányzenekara.

5.30: Búszke magyar vagyok. A közvetítést Kölesey Ferenc szódemeteri szülőházából vezeti Budinszky Sándor.

Utána: Pataky Jenő Kölesey-verseket mond.

5.50: Születelnek Szilágysonlyón. A közvetítést vezeti Lőrinczy Gyula.

6.00: Honvédek műsora.

6.40: Világpolitikai kérdések, vélemények.

6.50: Hírek.

7.00: Hepe-hupás vén Szilágyban. A közvetítést Ady Endre érdmindszenti szülőházából vezeti Konez Sándor dr.

Majd: Abonyi Géza és Somlay Artur Ady-verseket mond.

7.25: Rákos kapu, rákos ablak. Balázs Árpád nótáiból énekel Nagy Izabella és Cselényi József, kísér Bura Sándor cigányzenekara.

8.00: Regélő romok. A közvetítést a szilágysonlyói Báthory-várból vezeti Budinszky Sándor és Udvargy Gyöngyvér.

8.20: Székesfővárosi zenekar. Vezényel Vincze Ottó.

9.15: Viski János szilágysonlyói zeneköltővel beszélget Papp Viktor szilágysonlyói író.

Utána: Viski János: Enigma, szimfonikus költemény. Előadja az Operaház zenekara, vezényel Rajter Lajos.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Táncezene.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32,88 méteren Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II, 263,5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: Olasz nyelvoktatás. Tartja Gallerani Bonaventura.

7.30: Táncejünk, nevéssünk. Közreműködik Hegyi Péter és Magyar Tibor. Közben hanglemek.

8.30: A Kolomp. Luby Margit előadása.

9.00: Gutenberg táncezenekara játszik.

9.45: Tájékoztató. Lírai jelenet egy felvonásban. Szövegét írta Guimard. Fordította Szabó Miklós. Zenéjét szerezte Debussy. Vezényel Kenessey Jenő. Rendező Fábry Zoltán. Közvetítés a Magyar Művelődés Házából. (A szeptember 25-i előadás hangfelvétele.) Személyek: Lia — Farkas Ilonka; Simeon — Mindszenti Ödön; Azael — Szabó Miklós.

10.20: Kallionlemi Sole zongorázik és Dullien Klára hegedül. Finn művek. 1. Silbelius: Religioso; 2. Sibelius: Mazurka; 3. Kuula: Bölcsődal; 4. Kuula: Népdalátiratok; 5. Melartin: Elégia; 6. Kotilainen: Impromptu.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 413 méteren

5.30—6.55: Gondúzó derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora. 11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó. Rákóczi főhadása és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora. 3.30: Deme Dezső tilinkózik, Illés Lajos cigányzenekara muzsikál.

4.15: Szlovák hallgatóknak: „Összel...” (Vers, próza, zene) Összeállította Srien Péter.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Szimfonieta szalonhatos műsora.

6.05: A szoknyába bújtatott generalis. Fiedler József báró elbeszélése.

6.25: Batáry József hegedül.

6.50—végig: Budapest I. műsora.

Delibáb

CSÜTÖRTÖK

október 28

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25: Ébresztő, torna.
6.45: Reggeli zene. Közben
7.00: Hírek. Közlemények.
8.00: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.

8.30: A vallás- és közoktatásügyi minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek.
10.15: Operarészletek.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
11.15: Szórakoztató zene.
11.40: A magyarok tündérszigete. Kolumbán István előadása. Felolvasás.
12.00: Harangszó, Himnusz.
12.10: Rendőrzenekar. Vezényel Bánfalvi Miklós.
Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00: Fűvészenekari művek.
3.30: Hírek. Műsorismertetés.
.00: Szórakoztató zene.
2.Közben
3.30: Mit olvasson a gyermek? Réhely Oszkár előadása.
4.00: Őszi vasárnap Kalotaszegen. Monostory Margit előadása. Közművelődési előadássorozat.
4.20: Solyomossy Lajos tánczenekara játszik.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Ikarustól Heriotig. Vitéz Szabó Sándor m. kir. szabaddalmi bíró előadása.
5.50: Magyar művészlemezek.
1. Dohnányi: Változatok egy gyermekdalra (zongora: a szerző); 2. Vecsey Ferenc: Vizeses (hegedű: a szerző).
5.50: Téli takarmányozási gondok. Neth Aladár m. kir. téli gazdasági iskolaigazgató előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.
6.15: Douzettli-est. Közreműködik Szabó Ilonka és Rösler Endre, a rádiózenekar és a Forrai kamarakórus. Vezényel Bertha István. 1. Don Pasquale, nyitány; 2. Cavatina a Don Pasquale c. operából (Szabó); 3. Aria Az ezredlánya c. operából (Szabó); 4. Románc a Szerelmi hájjal c. operából (Rösler); 5. Kettős a Lammermoori Lucia c. operából (Szabó, Rösler); 6. Győzelmi kar a Lammermoori Lucia c. operából (kórus); 7. Balettzene a Kegycenc c. operából (zenekar); 8. Kettős a Szerelmi hájjal c. operából (Szabó, Rösler); 9. Bevezető

kar a Don Pasquale c. opera III. felvonásához; 10. Örülési jelenet a Lammermoori Lucia c. operából (Szabó); 11. Aria és finále a Lammermoori Lucia c. operából; 12. Nyitány Az ezredlánya c. operából.

Közben

6.50: Hírek.

7.50: Szarvashögés. A közvetítést a kalocsa-szekszárdi erdőkből vezeti Budinszky Sándor.

8.20: Mindenről mindenkinek. Közreműködik Máthé Jolán, Senyel Szabó Ilus, Turay Ida, Lehota Árpád, ifj. Kőváry György, Losonczy György, Udvardy Tibor, a Szekesfővárosi zenekar és a Földényi kar Majorossy Aladár vezényletével, Balogh Pál.

9.20: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Hangulatok. I. rész: magyar nóták. 1. a) Fürdik a holdvilág (Petőfi verse); b) Szentirmay Elemér: Hullámzó Balaton; c) Este virágzik a repec (Farkas Jenő cigányzenekara); 2. Morvay Károly: Vándorfelhők (Szigethi verse, Mindszenti István); 3. a) Túl a Tiszán van egy város, Beregszász; b) A kisasszony Pozsonyban; c) Kiskomárom, Nagykomárom (Kubányi György); 4. Bencke-Fazekas Gyula: Azt mondtam, hogy (László Imre); 5. Müller: De ki tudnám panaszkodni magamat (Pósa Lajos verse, Baksa Kató); 6. a) Szatmári csárdás; b) Gyorscsárdás (Veres Károly cigányzenekara); 7. Horváth László: Gyere cigány közel ide (Györgyi Etelka verse) Kalmár Pál); 8. Szentirmay Elemér: Vörös bort ittam az este (Mindszenti István); 9. Teghze-Gerber Miklós: Gyógyítgatom a lelket (Sághy Ilona verse); b) Ici-pici csárdás (Körösy Dudás Zoltán cigányzenekara); II. rész: szórakoztató muzsika: 10. Johann Strauss: Gyorsuló dallamok, keringő (Odeon-zenekar); 11. Michélena: Holdfényben, dal (Tito Schipa); 12. Dvorsák: Humoreszk (hegedű-hármas és vibráfon); 13. Vincze Ottó: Bolero, dal (Barabás Sári); 14. Rust: Modern Kelet (Fenszke-zenekar); 15. Malcsiner Béla: Hiába menekülsz, slow-fox (Karády Katalin); 16. Akom Lajos: Ma este várlak (vitéz Vadady Albert verse); 17. Frustaci: Szívek ritmusa (Vivi Gici és Lescano-hármas); 13. Olivieri: Éjtszakáról-éjtszakára (Rudi Schuricke és Waldi Favre ének); 19. Komzak: Mese (Habor-szalonzene).

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren.

Adás reggel 10.00-tól éjjel.

BUDAPEST II. 233.5 m.

5-5.30: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

7.00: Francia nyelvtanítás.

Tartja Makay Gusztáv dr.

7.30: J. S. Bach: Máté passió (ének: Tilla Briem, Walther Ludwig, Fred Drisson, Hans Heinz Nissen, Kittel ének; és a berlini filharmoniai zenekar, vezényel Bruno Kittel).

9.50: Őszi estén. 1. Zolt Nándor: Őszi levelek (hegedű: Bisztriczky Tibor); 2. Respighi: A köd (Fleta); 3. Chopin: Esősepp, prelúd (zongora: Cortot); 4. Vehanen: Este van már, finn dal (Lauhanm Annel); 5. Catalani: La Wally — Estefel (milánói szimfonikus zenekar, vez. Molajoli); 6. Massenet: Őszi gondolat (ének: Georges Thill); 7. Künneke: Suttogó sárgult levelek (Koncert-zenekar, vez. a szerző); 8. Őszi út a nagyvárosban (Miss Columbia); 9. Powell: A hegyek dala (Tino Rossi); 10. Simonetti: Madrigal (orgona: Gerd Thomas); 11. Santafé: Őz, lassú keringő (Maria Jiotini és Maria Luisa dell Amore); 12. Kacsóh: Késő ős van (Udvardy Tibor); 13. Erdélyi Mihály: Aranyárga falevél, dal (Kelly Anna); 14. Joyce: Őszi álom, keringő (Bécsi Bohém-zenekar).

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 418 méteren

5.30-6.55: Gondűz derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.
11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.
12.10: Budapest I. műsora.
4.00: Grieg: I. Peer Gynt szvit (drezdai filharmonikusok zenekara, vez. Paul Kempen) Hanglemez.
4.15: Ruszin hallgatónak Polina Dittrich Miloszlavszka és Szocokov András ruszin népdalokat énekel.
4.45: Időjelzés, hírek Budapest I.-ről.
5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.
5.30: Új magyar zongoramuzsika gyermekeknek. Összeállította Bocskai Imre.
10.00: Költők az édesanyáról. Összeállította és az összekötő szöveget írta Hunyadi István. A verseket elmondja Szapáry Sándor.
6.25: Neveünk — táncoljunk! (Hanglemez)
6.50-végig: Budapest I. műsora.

Delibáb

PÉNTEK

október 29

BUDAPEST I.

6.00: Ūzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: A vallás- és közoktatásiügyi minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek.

10.15: Szórakoztató zene. 1. Doppler: A két huszár, nyitány (József nádor 2. honvédegyalgezed zenekara, vez. Seregi Artur); 2. Seregi Artur: Régi magyar táncok (József nádor 2. honvédegyalgezed zenekara, vez. Seregi Artur); 3. Egyveleg Révffy Géza dalából (összeállította és hangszerelte Seregi Artur, József nádor 2. honvédegyalgezed zenekara, vez. Seregi Artur); 4. Rust: Alaszka (rádiózenekar); 5. Nagy József: Emlékezés, ábránd (rádiózenekar); 6. Lautenschlager: A vágyak birodalmában (rádiózenekar, vez. Bertha István).

11.10: Vízjelzőszolgálat.

11.15: Sztravinszkij: Kárttyajáték, szvit (berlini filharmonikusok, vez. a szerző).

11.40: A gyermek edzése. Barabás Zoltán dr. orvosi előadása.

12.00: Harangszó. Himnusz.

12.10: Weidinger Ede szalózenekara. 1. Lauschner: Turandot, nyitány; 2. Járai Richárd: Vallomás; 3. Fries Károly: Egy szédült pillanat; 4. Dicker: Hamupipóke násza; 6. Becce: Laguna, szerenád; 7. Losonczy Lajos: A rajkó álma; 7. Recktenwald: Bécsi egyveleg; 8. Weninger Ernő: Peppito.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Dalok és hangszerzólók. 1. J. S. Bach: Ha nálam vagy, dal (Elisabeth Schumann); 2. XIV. századbeli táncszvit (cemballo: Ruggiero Gerlin); 3. Caccini: Amarilli (Dimh Gilly); 4. Paganini: La campanella (hegedű: Ruggiero Ricci); 5. Weber: Altatódal (Loise Lehmann); 6. Schubert: Katolinduló (zongora: Alexander Brailovszky); 7. Csajkovszkij: Pámpinella, dal (Caruso).

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

3.05: Melles Béla-zenekar. Vezényel Várhelyi Antal. — Ki ne ismerné? 1. Herold: Zampa, nyitány; 2. Lehár: A vig özvegy, keringő; 3. Lincke: Lysistrata — Jánosbogárkák, idill; 4. Grieg: A hegyi manók barlangjában; 5. Huszka: Gül Baba — Darumadár; 6. Eisemann Mihály: Crescendo, egyveleg; 7. Vincze Ottó: Espresso, keringő; 8. Johann Strauss: Déli rózsák, keringő.

4.00: A székelyföldi művészeti év. Dr. Gedényi Mihály előadása.

4.20: Laskó Emil énekegyüttese. 1. Josquin: In flagranti; 2. Rosselli: Adoramus; 3. Claud le Jeune: Elműlik minden; 4. Luky: Tánctal; 5. Viadana: Örvendező zsoltár.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Magyar ének — magyar lélek. Adám Jenő, a Zene-művészeti Főiskola tanárának népdalfelőrája.

5.30: Német hallgatónak.

5.50: Sportközlemények.

6.00: Muzsikál a magyar film. Közvetítés a Magyar Film Irodából.

6.35: Tartuffe. Vigjáték öt felvonásban. Irta Molière. Fordította Jankovich Ferenc. Rendező Apáti Imre. Közvetítés a Nemzeti Kamara Színházból. Személyek: Perbelle asszony, Orgon anyja — Gobbi Hilda; Orgon, Elmira férje — Apáti Imre; Elmira, Orgon neje — Makay Margit; Damis, Orgon fia — Szabó Sándor; Marianne, Orgon leánya, Valere kedvese — Olti Magda; Valere — Pataky Jenő; Cleante, Orgon sógora — Balázs Samu; Tartuffe — Major Tamás; Dorina, Marianne komornája — Somogyi Erzs; Lojális úr, törvénytörő — Matány Antal; Rendőrtiszt — Turányi Alajos; Flípote — Luttor M.

I. felvonás után kb.

7.20: Hírek.

9.00: Atatürk népe. A magyar rádió ünnepi este a török köztársaság kikiáltásának 20. évfordulóján. A verseket elmondja Somogyi Erzs. Közben hanglemek.

9.30: Csárdások.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német, angol és francia nyelven.

10.40: Dal és masoly. Közreműködik Zitta Emma és Kisfalvy Ferenc (ének), Pethes Sándor és a rádiózenekar.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méterre. Adás reggel 10.00-tól 6:00-ig.

BUDAPEST II. 288.5 m

5—5.30: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

7.00: A rádiózenekar műsorából.

Vezényel Bertha István. 1. Rust: Columbia, induló; 2. Kéler Béla: Csokonai nyitány; 3. Dostal: Spanyol vázlatok; 4. Ernst Fischer: Nagyvárosi romantika, közzjáték; 5. Losonczy Dezső: Leánykerő falun, hangulatkép; 6. Sándor Jenő: Operett- és filmgyeveg.

8.00: Stradivari szülővárosa. Dr. Szuchy Tibor előadása Cremonáról. Felolvasás.

8.15: Helyet a fiataloknak. Bevezetőt mond Zilahy Lajos. Közreműködik Bakó Márta, Breznay József, Csongor István, Farkas János, Fábry Éva, vitéz Gózmány György, Kelemen Éva, László Magda, Martzy Johanna, Pelsőczy Irén, Romvári Gertrud és Szemere Vera, Gyárfás Miklós, Kálmoky László és Pilinszky János verseit elmondja Gáborjani Klára. A rádiózenekart Rajter Lajos és Vincze Ottó vezényli. Rendező Balogh Pál (az 1943. szeptember 19-i adásunk megismétlése hangfelvételtől.)

10.00: Orbán Sándor magyar nótákat énekel, Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS
418 méterre

5.30—6.55: Gondülőz derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.

12.10: Budapest I. műsora.

4.00: Olasz dalok. (Hanglemek)

4.15: Szlovák hallgatónak. Kulacs Balog Józsa cigányzenekara szlovák népdalokat muzsikál. Közben: Szlovák gazdasági szemle: a) Modern gazdasági esztétika; b) Van-e lelke az állatnak?

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Hevessy-tánczenekar játszik.

6.00: Luby György elfelejtett története. Vajkai Adél elbeszélése.

6.20: Kedvelt Lehár-dallamok (Hanglemek.)

6.50—régig: Budapest I. műsora.

Déli

SZOMBAT

október 30

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25: Ébresztő. Torna.
6.45: Reggeli zene. Közben
7.00: Hírek. Közlemények.
8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.30: A vallás- és közoktatási minisztérium rádióiskolája.

10.00: Hírek.

- 10.15: A Budapest honvédelmi zenei zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Borsai: Ezeréves Magyarország, induló; 2. Suppé: Gascogneinyitány; 3. Bayer: Babatündér, keringő; 4. Pongrácz Géza: Táncköltemény; 5. Schlögel: Abránd Johann Strauss műveiből; 6. Figedy Sándor: Kissé kucucosan; 7. Recktenwald: Német indulóegyveleg.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
11.15: Major Blanka hegedűl. 1. Schubert: Szonatina (137. mű, D-dur); 2. Schubert: Szerenád; 3. François Schubert: A méh.
11.40: A bőlesőtől a repülőgépig. Kuchárik József előadása.
12.00: Harangszó. Himnusz.
12.10: Szórakoztató zene. 1. Ákom Lajos: Szól már a banda, induló (rádiózenekar); 2. Suppé: Donna Juanita, nyitány (rádiózenekar); 3. Lehár: Hercegkisasszony, keringő (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 4. Hubay: Szerenád (hegedű; Budaházi Fehér Miklós); 5. Fehér István: Kuba, spanyol tánc; 6. Ranzato: Éjféle karaván (rádiózenekar); 7. Robrecht: Lábujjhegytánc, közzene (rádiózenekar); 8. Fedegni: Spanyol szerenád (rádiózenekar); 9. Beriot: Balettjelenet (hegedű; Budaházi Fehér Miklós); 10. Lazzaro: Pasodoble (rádiózenekar).
Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzenek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Déli

- 2.00: A Folyamerők fúvószenekara. Vezényel Ifj. Fricsay Richárd. 1. vitéz Náray Antal: A hazáért mindhalálig, induló; 2. Fricsay Richárd: Erzsébet főhercegnő, keringő; 3. Brahms: V. és VI. magyar tánc; 4. Figedy Sándor: Magyar páncélosok indulója; 5. Ruzsinkó Nándor: Texasi dal; 6. Doroszlai Károly: Szent István induló.

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

- 3.00: Szabó Quittner táncegyüttes játszik. Közben

3.30: Ó-bolgár művészet. Irta Szlavij Vaszilev. Felolvasás.

- 4.20: Szórakoztató zene. 1. Jary: Karussel, dal (Johannes Heesters és vegyeskar); 2. Bixio: Románc (Maria Wronska); 3. Pasini: a) Scherzo; b) Mazurka (hegedű; a szerző); 4. Dörflinger—Horváth: Egy halk melódia (Sárdy János); 5. Buday Dénes: Most mindennek vége (Tóth verse, Simor Erzi és Nagyajtay György); 6. Plessow: Kékszerenád (Szabó-Quittner tánczenekar).

4.45: Időjelzés, hírek.

- 5.00: Forró melódiák. Nagykovácsi Ilona zenekari kísérettel.

5.35: Hadszínterek földrajzi szemmel. Dr. vitéz Temesy Győző előadása a Balkán-félszigetről.

5.55: Marik Irén zongorázik.

1. Horusiczky Zoltán: a) Kis rondó; b) 1940; c) Preludium; 2. Ravel: Ondine.

6.10: Népszerű filmakadémia. Erdélyi István dr. előadása.

Bevezetni báró Wlassics Gyula dr. államtitkár.

6.30: Berlioz: Beatrix és Benedek, nyitány.

6.40: Külügyi tájékoztató.

6.50: Hírek.

7.00: Hangképek innen-onnan.

- 7.30: Rég volt, szép volt. Részletek Schubert—Berté: Három a kislány c. operettből. Az összekötő szöveget írta Liszt Nándor, felolvassa Egry Mária. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Schubert—Pataky Kálmán; Schober báró—Hámory Imre; Tschöll papa—Malczyk Oszkár; Tschöllné—Medgyaszay Vilma; Médí—Barabás Sári; Edí—Stowasser Irén; Hédi—Máthé Jolán; Grisi—Szilvassy Margit; Vogl—Ifj. Toronyi Gyula; Bruneder—Mally Győző; Elinder—Csóka Béla; Schwind—Reményi Sándor; Kuppelwieser—Littasy György; Közreműködik a rádiózenekar, vezényel Bertha István.

9.10: Őszi szántás. Harsányi Lajos verseiből előad Szabó Sándor.

9.25: Pertis Jenő cigányzenekara keringőket játszik.

9.40: Hírek, löverseny- és sporteredmények.

10.10: Hírek német, angol és irandai nyelven.

10.40: Magyar nóták.

11.30: Táncoló billentyűk.

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.38 méteron. Adás reggel 10.00-tól éjfélig.

BUDAPEST II. 233.5 m.

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

7.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.30: Beethoven és Bettina. Irta Michnay Ödön. Felolvassa Geesó Sándorné. Közreműködik Lukács Margit, szavaltat. Németh Anna, ének, Bösztörményi Nagy Béla, zongora.

8.10: Honfoglalás kori magyar telep Svájcban. Dezsényi Béla dr. előadása.

8.35: Richard Strauss: Don Juan, szimfonikus költemény (20. mű).

8.55: Pertis Jenő muzsikál.

9.20: Régi magyar szímszét. Pukánszky Kádár Jolán dr. előadása a Felekypárról. Felolvasás.

- 9.40: Országos Postászenekar Vezényel Eördögh János. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány; 2. Ivanovici: Hajós leánya; 3. Erkel: Bánk bán; 4. Ujvári József: Tangószereenád; 5. Hans Bund: Kis falusi történet; 6. Wissmüller Mihály: Tarantella; 7. Johann Strauss: Denevér, egyveleg.

10.40: Hírek.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 418 méteron

5.30—6.55: Gondülő derű.

KASSA

- 6.00: Budapest I. műsora.
11.40: Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
12.00: Déli harangszó, Rákóczi fohásza és himnusz.
12.10: Budapest I. műsora.
5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II-ről.
5.30: A Bohém-tánczenekar játszik
6.00: Tisza István gróf emlékezete. Keeskes Tibor dr. előadása.
6.20: Művészlemez.
6.50—végig: Budapest I. műsora.

VASÁRNAP

október 31

BUDAPEST I.

- 7.30:** Szózat. Reggeli zene.
- 8.15:** Hírek.
- 8.30:** Öszinte beszéd.
- 9.00:** Egyházi ének és szentbeszéd a Batthyány-téri Szent Anna plébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben Városi István dr. teológiai tanár mondja.
- 10.00:** Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdeti Szabó Imre esperes.
- 11.15:** Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Igét hirdeti Keken András dr. Deák-téri lelkész.
- 12.15:** Leventeműsor. 1. Erkel: Hunyadi László — Gyászinduló (lemez); 2. vitéz Somogyváry Gyula: „A boldog szunnyadókhoz.” Elmondja egy levente; 3. „Hósi strok között”, vitéz Major István czedes előadása; 4. Kacsóh: Késő ősz van (lemez); 5. „Emlékezzünk...” Kollár Erzsébet előadása; 6. Erkel—Vörösmarty: Szózat (lemez).
- 12.55:** Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Auber: Portici néma, nyitány; 2. Saint-Saens: Breton rapszódia; 3. Dr. Nagy Frigyes: Danse caprice; 4. Farkas Ferenc: Két magyar tánc; 5. Kiszely Gyula: Remetefa, nyitány; 6. Travnyik János: Körmagyar.
- 1.45:** Időjelzés, hírek, vízállás-jelentés.
- 2.00:** Művészlemez. 1. Rossini: A szzevillai borbély, nyitány (berlini állami opera zenekara, vez. Paul von Kempen); 2. Mozart: Don Juan — ária az I. felvonásból (Gigli); 3. Bellini: Puritánok, ária (Mercedes Capsir); 4. Geminiani: Siciliano (hegedű: Adolf Busch); 5. Gounod: Faust — Bordal (Losonczy György); 6. Schubert: Moment musical (gordonka: Pablo Casals); 7. Verdi: A végzet hatalma — Rataplan ária (Ebe Stignani és a milánói Scala énekkara); 8. Liszt: La leggieressa (zongora: Károlyi Gyula); 9. Boito: Mephistofele (Faneli, Pauli, Masini); 10. Dohnányi: Szimfonikus percek (36. mű)
- 3.00:** Időszerről gazdasági tanácsadó. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadása.
- 3.45:** Bakonyerdő sűrűjében. Közreműködik: Varga Imre (ének), Kísérő Sára Elemér cigányzenekara.
- 4.15:** Tasnády Nagy András m. kir. tithos tanácsos, a képviselőház elnökének előadása.

4.30: Roosz Emil szalonegyüttese. 1. Lehár: Cigányszerelem, keringő; 2. Kapeller: Egyszer volt; 3. Buttola Ede: A zongorámon ott áll; 4. Fries Károly: Nem számít többé; 5. Rixner: Kreuder-melódiák.

4.55: Hírek.

5.00: Művészek a honvédekért. Közreműködik: Barabás Sári, Karády Katalin, Kelly Anna, Mészáros Agi, Jávör Pál, Major Tamás, Magyar Tibor, Ujlaky László és a Marnitz-tangóharmonika-zenekar.

6.05: Tisza István halálának 25. évfordulója. Herceg Ferenc megemlékezése.

6.15: Waldbauer-vonósnégyes. Tagjai: Waldbauer Imre, Szervánszky Péter, Ország Tibor és Kerpely Jenő. Mozart: A-dur vonósnégyes (K. 464.).

6.50: Hírek.

7.00: Álmodó Tiszapart... Résztettek Sándor Jenő műveiből. Közreműködik: Antal Ila, Nagy Izabella, Angyal-Nagy Gyula, László Imre, Weygand Tibor, a rádiózenekar. Vince Ottó vezénylésével és Bura Pál cigányzenekara. Rendező Böhm László.

7.55: Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Legényei József dr.

8.15: Szerepek, ha éjjel találkoznak. Rádiójáték. Irtá Innocent-Vince Ernő. Szereplők: Don Juan — Ajtai Andor; Figaro — Timár József; Turandot — Lukács Margit; Froch — Bodnár Jenő. Közreműködik: Gyurkovics Mária, Rigó Magda, Virág Ilus, Fodor János, Hámory Imre, Járai József, Litty György, Losonczy György, Palló Imre dr. Az Operaház ének- és zenekarát Fridl Frigyes vezényli. Karigazgató Roubal Vilmos. Rendező Kiszely Gyula.

9.40: Hírek, löversenyeredmények, sporteredmények.

10.10: Német, angol és francia híradás.

10.40: Kit mit szeret?

11.45: Hírek.

RÖVIDHULLÁM 32.88 méteren.
Adás reggel 10.00-től éjfélig.

BUDAPEST II. 288.5 m

- 8.30:** Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.
- 9.00:** Jó reggelt! Hanglemez-műsor.
- 12.15:** Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Rossini: Tolvaj szarka, nyitány; 2. Grieg: Sigurd Jorsalfar, szvit; 3. Johann Strauss: Laguna, keringő.
- 3.00:** Roosz Emil szalonegyüttese. 1. Delibes: Virágkeringő;

2. Komzak: A hársfa árnyékában; 3. Lehár: Dal; 4. Galántai: Opium-keringő; 5. Haringer: Jökedv.

3.30: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

4.00: Nagy mesterek — örök művek. 1. Beethoven: VIII. szimfónia (F-dur, amsterdami Concertgebouw zenekara, vezényel Mengelberg); 2. Schubert: B-dur zongorahármas (99. mű, Cortot—Thibaud—Casals); 3. Chopin: b-moll szonáta (35. mű zongora: Cortot); 7. Csajkovszkij: Szerenád vonósnékarra (48. mű, amsterdami Concertgebouw-zenekar, vezényel Mengelberg); 5. Kodály: Galántai táncok (berlini filharmonikusok, vez. Sabata).

6.00: Az Operaház előadásának ismertetése.

6.05: Az Operaház előadásának közvetítése. „Az álarcosbál.” Dalmú három felvonásban, öt képen. Zenejét szerzte Verdi. Szövegét írta Piave. Fordította Lótlán Vilmos. Vezényel Sergio Failoni. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. Személyek: Richard gróf — Patáky Kálmán; René, a titkárja — dr. Palló Imre; Amália, René neje — Németh Mária; Ulrika, jósnő — Németh Anna; Oszkár, apród — Szabó Ilonka; Sámuel, összeesküvő — Litty György; Tom, összeesküvő — Székely Mihály; Sylvano, matróz — Szomolányi János; Főbíró — Király Sándor; Szolga — Halász Sándor.

Az I. felv. után kb.

6.50: A legkiválóbb magyar hegedűkészítő mester. Székely Nándor előadása Nemessány Félix Sámuelről. Felolvasás.

A II. felv. után kb.

7.40: Milyen ember volt Kálvin. Muraközi Gyula dr. előadása.

9.10: Az elveszett tenger. Seléndy Andor előadása.

9.30: Löversenyeredmények.

9.40: Száll az ének szájról szájra. Összeállította és hangszerelte Zakál Dénes dr. Rádiógyűveg. Közreműködik Barabás Sári, Szilvassy Margit, Hámory Imre, Udvardy Tibor. A rádiózenekart vezényli Fridl Frigyes.

10.40: Hírek.

KASSA

- 7.30:** Budapest I. műsora.
- 8.30:** Budapest I. műsora.
- 9.00:** Budapest I. műsora.
- 12.15:** Hírek és heti beszámoló.
- 12.30:** Balettzene. (Hanglemez)
- 12.55:** Budapest I. műsora.
- 3.30:** Budapest II. műsora. Kb.
- 4.00—végig:** Budapest I. műsora.

Delibáb

A DÉLIBÁB RÁDIÓJA

A magyar rádió hallgatói október 14-től kezdve egy új adóállomás műsorát is hallgathatják. Ez az adóállomás a 418. méteres hullámhosszon kísérleti célokra fog műsort sugározni. Az új adóállomás külön hívójellel és a következő mondattal jelentkezik: „Itt a kísérleti adóállomás!” Műsora túnyomórészl szórakoztató jellegű, zenei műsor. A kísérleti adóállomás 14-től kezdődően rendszeresen adja zenei, szórakoztató műsorait hétköznapokon 5 óra 30 perctől 6 óra 55 percig. Budapest I. és Budapest II., valamint a közvetítő állomások eddigi műsorrendjét a kísérleti adások természetesen nem érintik.

Hangulatos estét rendezt a rádió az elmúlt héten Kosztolányi Dezső híres alakjának, Esti Kornélnak emlékezetére. Örley István dr., a kitűnő előadás összeállítója finom lírai hangulatú kísérőszövegével rehabilitálta a pesti kávéházakat is, ahol a magyar irodalomnak oly sok gyöngyszeme megszületett. Ilyen és hasonló előadásokkal a rádió kitűnően szolgálja a magyar irodalom népszerűsítését a nagy tömegek körében.

A rádió kitűnően bevált irodalmi riportsorozatában a héten Zilahy Lajost inter-

Erdélyi István dr.
(Hétfő)

Pusztai Sándor
(Kedd) (Rónai D. felv.)

Somlay Artúr
(Szerda) (Inkey felv.)

Szabó Honka
(Csütörtök)

Szelezky Zita
(Szombat)

júvolja meg könyvtárszobájában. Zilahy Lajos írásainak hatalmas olvasótáborát bizonyára nagymértékben érdekli a közvetítés, melyet a rádió október 31-ére illetett műsorába.

Szerdán, október 27-én a rádió közvetíti Debussy „Tékozló fiú” című egyfelvonásos kisoperáját. A világhírű francia zeneköltőnek ezt a kis remekművét nemrég először mutatták be Magyarországon. Az első rádióközvetítés alkalmat ad arra, hogy a legszélesebb körökben is élvezhessék Debussynek ezt a finom kis alkotását.

Szilágysági napot rendez október 26-án a rádió. A régi és a mai Szilágyság költői, frói, muzsikusai szólanak meg ezen a napon a rádióban. A Szilágyság oly sok tehetséget adott az országnak, hogy alkotásaik bemutatására szilágysági hét is kevés lenne. A helyszíni közvetítések közül kiemelkedik az a közvetítése, amelyet Ady Endre híres zilahi kollégiumából ad a rádió. A zenei közvetítések során hallani fogják Visky Jánosnak, a tehetséges szilágysági származású fiatal muzsikusnak „Enigma” című szimfonikus zenekari alkotását is.

Pethes Sándor
(Péntek)

Egry Mária
(Vasárnap)

Markos György, a „Magyar ipar száz éve” című munkájának egy éven belül harmadik kiadása jelent meg. A harmadik kiadás változatlan szélességben mutatja be a magyar ipar fejlődését Kossuth és Széchenyi fellépésétől napjainkig. Nemszak a mult gondjait és a jelen problémáit tárja fel, hanem a jövő feladataival is foglalkozik. A könyvet, amely a STUD kiadásában jelent meg, a szerző közismert színes és eleven grafikonjai díszítik. A könyv ára a mai viszonyokhoz képest nevelésesen olcsó, mindössze 2.— P, mert a szerző és kiadó célja az, hogy a magyar életnek ezt a fontos problémáját a legszélesebb néprétegek is megismerjék.

Verseik Könyve címen érdekes és igen figyelemreméltó könyv jelent meg a könyvesboltok kirakataiban: magyar klasszikusok kisgyermekes számára válogatott versei. A gyűjteményt két fiatal pedagógus: Aszódi Éva és Binét Ágnes óvodai kísérlete alapján állította össze.

A Német Akadémia hatalmas arányú európai művészeti történelmi mű kiadását határozta el. Az 50 kötetre tervezett munka, mely „Enzyklopädie der bildende Künste Europas” címmel fog megjelenni, felöleli Európa valamennyi számottevő művészeti értékéről, iskolájáról, műemlékéről, múzeumáról összegyűjtött legfontosabb adatokat. A könyvsorozat szerkesztésével dr. Rudolf Hetsch-el bízták meg.

A Spanyol Királyi Akadémia megválasztotta új elnökét Asin Palacios személyében. Palacios európai hírű keleti nyelvész. Főleg az arab nyelvvel foglalkozott sokat.

Uj francia irodalmi díj alapítását közli a párizsi sajtó. A volt Calmann—Lévy kiadó, jelenleg Edition Balzac, 100,000 frankos irodalmi díjjal alapított.

Bozzay Margit:

AZ ÁRNYÉK

Bozzay Margit a magyar irodalomban ma már a legjobb hangzású nevek egyike. Egészen egyedülálló az asszonyi lélek mélységeinek kutatásában és a feltárt kérdések bölcs megvilágításában. Sok kiadást megért regényei közül Az „árnyék” volt az első, mellyel hatalmas asszonytáborát megnyerte.

Műveinek gyűjteményes kiadása során „Az árnyék” most a harmadik kiadásban kerül az olvasó elé. „Az árnyék”-ban egy előkelő vidéki asszony és egy neves orvos csodálatosan szép és tragikusan végződő szerelmét hozza elénk... Az orvos halála után pár évre a harmincéves gyönyörű asszony összetalálkozik valakivel, aki megdöbbentően hasonlít a meghalt orvoshoz. A férfi emésztő szerelmeire gyullad az asszony iránt és az asszony, mert egyetlen pillanatra sem az élő, hanem csak a meghaltat látja a férjében, szintén érdeklődni kezd iránta. Sőt, meg is tesz mindent, hogy az érdeklődésből szerelem legyen, hiszen fiatal és szeretne élni még... De miközben egy régi grófi kastély csodálatos szépségei, emlékei között egy hetet tölt el a férjével, rájön, hogy az élő... csak árnyék a halott férfi mellett.

A díszes kiállítású könyv a Napkelet kiadása.

Dr. Weninger Antal:

A KELETI JÓGA

Hazánkban elsőnek Weninger Antal dr., a kiváló orvosiró tárta fel orvosi szempontból a jóga kincses tanait és könyvének 1939-ben megjelent első kiadásával páratlan könyvsikert ért el. Csak most szólt meg újból, amikor közel két évtizedes jogatanulmányainak összefoglaló, felbecsülhetetlen lélektani tudással átvilágított eredményeivel ajándékozhatja meg olvasóit. Könyve a legalaposabb és legtárgyilagosabb jogakönyv a világirodalomban és egyben elfogulatlan kritikáját is adja az egész jogatanak.

A könyv fellebbenti a fátylat a sokáig „titkos”-nak tartott gyakorlatok lényegéről is és a modern lélektan szabad áramával frissíti fel az ősi, nagyrészt elfelejtett tanokat. (Vörösváry kiadás.)

Ijjas Antal:

EMBEREK A KÖDBEN

A világháború utáni zilált Európából velődik össze a nemzetközi társaság, mely egy óceánjáró luxushajón elindul az Újvilág felé. A hajó váratlanul ködbe kerül, összeülködik egy tengeralfjáróval, veszélyes lékel kap és — egyszerre lehullik a sok felvett álarc, mesterkelt póz, internacionális sznobság, előkelődi-játszás és megmutatkozik az utasok igazi énje.

Mesteri jellemrajzok, lélektanilag jól megalapozott cselekmények, rendkívül gördülékeny stílus teszik élvezetes olvasmánnyá a népszerű író legújabb kisregényét. (Vörösváry kiadás.)

Georges Simenon:

AZ ÖRÖKÖS

„A besurranók” volt Simenon első magyar nyelven megjelent könyve. A második magyar Simenon-regény, „A furnesi polgármester” még élesebb vonásokkal véste ki előttünk az író arcképét. Legújabb regényében Simenon a család-regény szélesebb epikumú formájához fordul. A Donadieu-család történetében a tragikus, hanyatló nagypolgárság sorsa tárul elénk s a halott családfele alakja egy társadalmi osztály mind legnyúgzóbb szimbóluma.

A besurranók
Előszó
pedig szer
amíg anyu
a nők ma
szeretik I

— 15 fi
nő nagy
annyi vol

— Szín
— Ó,
Nemzeti
Uj Mag
Kedvenc
Anna né
bácsi. Ól
meri ő je

Az in
sen nem
nyen. So
Erzsikét,
hancúroz
saival.
lakásukh
az egész
kája a zs
asztán eg
het és h

— Mi
nyen. Sz
Szeretné
iskolát.

Hajdu Erzsike, a négy és fél éves filmsztár

A beszélgetés eléggé nehezen ment.

Először is az ifjú primadonna halálisan únta, másodsorban pedig szemközt ült a tükörrel és folyton önmagát nézte benne, amíg anyukája a tükört le nem takarta egy terítővel. Ugyátszik, a nők már négy és fél éves korukban is csak a saját arcukat szeretik legjobban.

— 15 filmben játszottam idáig — pötyögi-Hajdu Erzsike művésznő nagy barackmajszolás közben. — Nem jut az eszembe a nevük, annyi volt.

— Színház?

— Ó, fellépiem már a Nemzeti Színházban és az Új Magyar Színházban. Kedvenc színészeim Tőkés Anna néni és Jávor Pál bácsi. Őt különösen szeretem, mert ő jездezett fel.

Az interjú természetesen nem folyik ilyen könnyen. Sokat kell nógatni Erzsikét, aki szívesebben hancurozna kint a pajtásaival. Remek a dolga: lakásukhoz hozzátartozik az egész Állatkert, ahol apukája a zsiráfok ápolója. Így aztán egész nap levegőn lehet és hancurozhat.

— Mi akarsz lenni, esőpesség?

— Színésznő — mondja közvetlenül. — Szeretném minél gyorsabban kivégezni az iskolát, hogy komoly primadonna lehessenek.

Kis haba a kis babával

A kis filmprimadonna

A gyerekek úgyis azt mondják, hogy nem jó iskolába járni.

A kis művésznőt sikerül atyai és anyai segédlettel meggyőzni arról, hogy a tanulásra szükség van, mire fölünyesen kijelenti, hogy ő éppen eleget tud, hiszen a vezetéknévét már leírja. Keresztnevének betűit csak most tanulja, de a szerződéseit rövidesen s. k. fogja aláírni. Különben is minek gyötörje magát, amikor apuka tanítja be neki az összes szerepeket. Büszkesége különösen az utóbbi időkben nőtt meg, mert a „Magyar kívánsághangverseny” és a „Fekete hajnal” c. filmekben nagy sikere volt.

— Mik a kedvenc ételeid? — érdeklődöm nála stílusosan.

— Háááát húsbán a rántott dísznőszélet, meg a pipi, süteményben a női szeszély, gyümölcsben pedig a görögdiñnye, ringló és szőlő.

Készülnek a fényképek, de a majmokhoz nem akar jönni. Még a vizilovat is jobban szereti, mint Pepit, a közismert csimpánzot. Mérges rá.

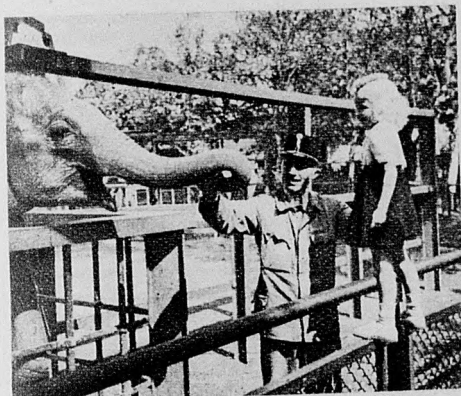
— Pepi szemtelen és köpköd — mondja haragosan.

Igy aztán Pepi kimarad a társasékból, ellenben sokáig időzünk a kis barnamedvék ketrecénél, amelyeket Erzsike kenyérrel etet. Már önfeledt gyermek és nem színésznő, boldogan nevet és tapsikol kezével.

— Ezeket szeretem — magyarázza, — nagyon jópofa a Zebi és a Rigoló.

Edes, meleg délelőtt van, a pici művésznő remekül érzi magát és őszintén örül, amikor végre abbahagyjuk a beszélgetést. Szalad tovább játszani. Neki van igazga. **Kinizsi Andor**

Evike a pávával (Kinizsi felv.)

Barátkozás az elefánthévível

Nyár

IRTA: BIBÓ LAJOS

I.

A legény leszólt a kazal tetejéről, hogy adják már fölfelé azt a szalmát. Azután pillanatra megállt, vállnak támasztotta a villát és letörülve homlokáról a verítéket, elnézett a Bodzás irányába.

A parti füzesek mögött tengerbe hullott már a nap és a lángoló sugarak, amelyek most utoljára, még egyszer bezengték a megjárt égi utakat, vörös tüzeket gyújtottak a vörhenyes tavak felhőszikláin. Lent szél járt és a cséplőgép bűgött, olyan egyhangú zúgással, mintha a tompa hang valahonnan messziről jött volna és elhúzva a hallgató búzakeresztek felett, az alkonyat csöndjét kintette volna el a földeken. A közelben lábom már nem állott vetés, s a tarló mellett itt-ott friss szántás feketélt s a kanálison túl két lecsüggend állat járta körbe, fáradt nagy fejével a kitaposott szérűt.

II.

Eszter földalta a keménytárhonyát s miután ezzel is elkészült, maga is leült az asztal sarkához. Nem volt mit beszélni persze, hát hallgattak, de meg a vacsoraidő sem volt alkalmas az effélére, mert János reggel óta nem evett. Csak úgy, könnyen, villával, meg hüvelykujjal nyulkált a tábla és a tarhonya közül hol egy nyak, hol egy szárny került elő. Jó félóra beletelt, mire elvégezte.

— Hát Pétör?

Az asszony a tálat vitte éppen befelé. Bent a kemence szája elé kotorta a még piszkáló paraszat, öntött a kannából a pohárba, azután kiszólt:

— Aszonta, jobban elhál odakinn... — mondta és kiérve letette az asztal közepére a teli poharat.

János felállt, a kalap alatt elkémlelt a kazlak felé, azután megindult. A géphez érve, megállt, körüljáratta lassan tekintetét, azután odaszólt:

— A lovakat pedig be löhet kötni, mer eső lösz...

A részesek, meg a két marokverő felnéztek az égre, amely most már csendes, felhőtlen volt és olyan megtisztult nyugalommal tekintett alá, mintha a föld és a távoli esülagok sóhajtságát vigyázta volna.

— Az ám — mondotta az egyik és összébb gyűrte a szalmát a feje alatt.

Hanem a legény, Péter nem mozdult.

— A lösz — mondta János. — Eső.

Elhallgattak. A legény nem szólt, csak elöntötte a forróság. A hirtelen támadt száraz düh ott csapkodott a tarkójában. Merthogy nem lesz eső, az bizonyos és az is, hogy János, az apja, megint csak miatta jött ki. Holott semmi szükség, hogy odabenn háljon, azt meg már megmondta egyszer, hogy annak a bizonyos dolognak befellegzett.

János az eget vizsgálta és néhány lépést tett előre. A legény érezte, hogy most mindjárt, megint fog valamit mondani. Nem várta be, a tekintélyéről volt szó, hát megelőzte az apját.

— Na? — nézett rá az.

— Jobb lösz benn... — felelt a legény és vállára vette a subát.

De nem a ház előtt, hanem az istállóban pihent le, mert háborgott benne a vér és ennyi ellenkezéssel tartozott a büszkeségének.

Ejjél lehetett, amikor felriadt. Észrevétlenül nyomta el az álom és olyan mélyen elaludt, hogy hirtelenében nem tudott tájékozódni. Azért tapogatózva rátalált az ajtóra, hanem annak alighanem szögbe akadt a rántószija, mert nem akart kinyitni. Nem volt veszteni való ideje, de mert arra is gondolt, hogy a lány elúnta a várakozást, legjobbnak vélte, ha gyufát kotorász elő. Lett is fejeset. Jól számított, csakugyan a szij akadt szögbe. Eldobta az égő gyufát, azután kinyitva az ajtót, kilépett az udvarra.

III.

János arra érzett föl, hogy a tehén olyan veszettül csörgeti a láncot, mintha valaki a kisbornyut vinné. Elfordult a vackon és a következő pillanatban egész tes-

lét kiverte
domb fehé
— Es
kutyát, am
és az ajtón
Kint
tört ki.

Az u
égő, vad k

Félő
ménynél u
bütorokat.
ellenkező
ház gerin

Ném

döklő, vac

tomboló, l

mindenütt

lőn, amely

gyokban l

mezitelen

már órája

ordítottak

dühe volt

gázolta a

Péter bír

amely a r

Hajj

az apa, m

Ami

sabban ac

Hár

hallotta a

együtt az

éjtszaka

tehát fölé

is, holott

ház s nem

Epp

apjával e

hármat e

—
—
Ján
danként
meg. Má
már a ki
—
A l
ketni, m
földet, a
vaszi égb
és az egy
nyára né
jét az as
—
A
Ján
arcán.

tét kiverte a hideg veríték. Az eperfa alatt, vörös árnyékok riadoztak és a trágyadomb fehéres fénnel világitott.

— Eszti-i... — ordított és egyetlen mozdulattal az udvar közepéig rúgta a kutyát, amely szűkülve bújt hozzá. A kamránál állt meg. Az istálló teteje már égett és az ajtón sűrű, szürke füst gomolygott ki. Berohant, eloldotta a tehenet.

Kint az asszony sivalkodott, hogy meglátta az embert, jajveszékelt sírásba tört ki.

Az udvarról hangok hallatszottak, a két megriadt marokverő sírása és a legény égő, vad káromkodása, amellyel a csillagos firmamentumot szidta.

Félóra múlva kimerték az egész kutat. A négy részes fejszével, ásóval a kémménynél verte a gáztetőt, az asszonyok meg hurcolázták kifelé a házból az öreg bútorokat. Most a szél váratlanul megfordult és előbb a föld felé zavarva a füstöt, ellenkező irányba terelte a lángokat, úgy hogy azok most szépen végigszaladtak a ház gerincén.

Néma, fojtott, halálos izzású küzdelem indult meg. A tehetetlen és mégis öldöklő, vad emberi akarat a tűz ellen, amely itt, a puszta közepén magára engedve tomboló, büszke karagájával, a vész pusztító zordságával garázdálkodhatott. János mindenütt ott volt, ahol a tűz újabb lángokkal csak fellobbant és léket vágott a tetőn, amelynek már az istálló felőli része egészen odavolt. Az ing, meg a gatyá ron-tyokban lógott róluk, a kormos arcokon görbe utakat mosott magának a verejték és meztelen mellük barna bronzát égő színekkel gyújtották fel a lobogó lángok. Vízét már órája nem adott a kút s ahogy a recsegő, ropogó, örvénylő lángtenger közelében ordítottak és hörögtek, a megdagadt és végsőkig elgyötört izmok pusztító, állati dühe volt csak a fölmérhetetlen veszedelemmel szemben, amely rájuk tört és legázolta az egész nekibőszült, kétségbeesett életakarásukat. Legtovább a legény, Péter bírta, fergeteges, káromkodással verte és úszítva magát a szörnyű égés ellen, amely a rettenetes csapás döbbenetében fellázadt dacát korbácsolta.

Hajnalig nem is tette le a vasvillát. Egymaga legalább annyit dolgozott, mint az apa, meg a többiek, mert mégis elsőnek indult a géphez.

Amikor a dob megindult, már fent állt a kazal tetején és lekiáltott, hogy gyorsabban adják fel a szalmát.

IV.

Három napig, amíg a cséplés tartott és a gabonát betakarították, nem igen hallotta az apja hangját. Nem ő rajta múlt ugyan, hogy nem égett el a tanyával együtt az egész termés, de hát a házon már nem lehetett segíteni s azon sem, hogy éjszaka eldobta az égő gyufát. Nyilvánvaló volt, hogy ő okozta a veszedelmet, erről tehát fölöslegesnek látszott a beszéd. Nem is szólt egyikőjük sem, hallgatott Eszter is, holott leginkább neki lett volna oka a szóra, mert a szín mégis csak szín volt nem ház s nem sok jóval biztatott arra a hosszú időre, amíg újra tetőt húznak a tanyára.

Eppen tálalt, amikor Péter megjött. A legény leült az asztalhoz, szemben az apjával és letette a kalapját a földre, János félkényékre támaszkodva pipált. Kettőt, hármát szítt, aztán balkezére fogva a szárat, előredült.

— Mennyit adott — szólalt meg csöndesen.

— Tizenkettőt... — mondta a legény.

János szíve alatt kis patak csörgedezett. Tíz mázsára számított legfeljebb haldanként és ebben a váratlan, meleg örömben a föld hozzá való nagy jóságát érezte meg. Már számolta is, hány köbőlől futja az új tető és csendesen szálló gondolatai már a kítatarozott tanya körül pihentek.

— Tízet gondoltam — mondta — s hirtelen megint előntötte a melegség.

A legény megérezte az áhítatos meghatottságot és előbb a térde kezdett reszketni, majd nyomban rá, a két szeme borult homályba. A learatott gabonát látta, a földet, amelyet nemsokára ismét bevetnek, a zöldelő vetést, a vizecskéket és a tavaszi égboltot, amelyről olyan roppant bőségből csurgott alá a fény, mintha a hajnal és az egész duzzadó fiatalság a fekete rögök alatt ébredtek volna. A leégett tanyára nézett és elsordult nagy szeretete egyszerre kiömlött a szívében. Levágta fejét az asztalra:

— Ússzon mög kend... — zokogta és két kezével csomóba markolta a haját.

A távolból idáig hallatszott az arató lányok esti éneke.

János a legényre rézett és engedte, hogy könnyei csöndesen végigfolyjanak az arcán.

Vágyalom. Forduljon az Országos Színész Egyesület Színészképző Iskolájához (VII., Dohány-utca 20). Ott majd megmondják, csakugyan van-e tehetsége, mert a jó megjelenés és fényképárc bizony még nem elég ehhez a nagyon keserves, nagyon sok időt, erőt és ideget igénylő pályához.

Szeretnék boldog lenni. Lehetséges, hogy csak anyaságával járó idegállapota mutatja ilyen nehéznek a helyzetet. Ennyi gyermek mellett, újat is várva, nem csoda, ha fáradtságot, csüggedtséget érez, hiszen nem könnyű feladat ennyi gyermekről gondoskodni. Bárhogyan legyen is, egyelőre csak születendő gyermekével szabad törődnie. Ne felejtse el, hogy töprengése nyomot hagy a kicsi kedélyén s ha teljesen bánatba feledkezik, ez a gyermek soha nem lesz olyan életképes, vidám, erőteljes, mint kellene. Isten úgy akarta, hogy anyává legyen: szentelje most teljesen ennek a feladatnak magát s próbáljon hinni, bízni férjében is. Hátha csakugyan rémkép féltékenysége s a férfi megbecsüli sok gyermeke jó anyját.

L. László. Várjon. Figyeljen. Lehet, még majd megbánja, hogy másra hallgatott. De az is megeshetik, hogy hálás lesz a kapott baráti intésért.

Kutya. Levelére majd a Szerkesztői Üzenetekben keresse a választ.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jellegét, nevét és címet, mert enélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevélet nem írhatok.

Nagyon boldogtalan. Ha jó szülei nagyon kívánják a házasságot, bizonyosan okuk is van erre. Talán csak ellenkezési vágyból nem próbálta úgy is nézni azt a fiatal embert, ahogy ők látják. Szíve szava ellenére senki ne menjen férjhez, de, mielőtt határozna, igyekezzék megismerni a szülők jelöltjét. Hátha csak elfogultság ellenszenve?

Bizakodó. Hozzám fordul útmutatásért, s nem vette észre, hogy a jó Isten már megmutatta az útját, mikor az elvonultságban, olvasásban művelődésben örömet adott. Nem mondhatok mást, csak annyit, hogy folytassa ezt az utat, mert ez soha nem fogja megcsalni. Ezen még a legnehezebb körülmények között is elérkezik minden ember legnagyobb vágyához: a szépséghez. Ne csodálkozzék azon, hogy fiatalabb, butuska társai fölényesen éreztetik a korkülönbséget. Tőlük még nem lehet kívánni, hogy megértsék: mennyivel nagyobb érték az a szépen, elmélyülten eltöltött pár esztendő, mint az ó nagy fiatalságuk. Ne igyekezzék megnyerni őket, s még kevésbé fitogtassa több tudását, élettapasztalatát. Ha látják, hogy véleményükre nem kíváncsi, bánatukkal nem sokat törődik, lassanként maguktól fogják jóvá tenni mostani vétkeiket. Tanulmányait ezek miatt abba ne hagyja. Most már soha sem lesz egyedül, mert könyvei minden üres óráján átsegítik. Lehetetlen, hogy az idő múlásával ne találjon egy rokonlelket, valakit, aki megérti, hogy két esztendő korkülönbség miatt még nem lehet egy leányt kiközösíteni maguk közül. Őszintén mondom: ha ilyen tanuló társaim lettek volna, soha nem is vágytam volna közéjük. A másik kérdést majd megvilágítja az idő. Várjon! Szeresse szüleit s gondoljon arra, hogy nem minden embernek adatik igazi szülői szeretet és megértés sem. Mindent egybevetve, gazdagabb, mint gondolná, de ezt a gazdagságot tudato-

sítania kell magában. Fel a fejjel, kedves kis lányom! Tanuljon, dolgozzék és szeresse hozzátartozóit. Minden egyéb majd kialakul. Ha jól esik, írjon máskor is. Az ilyen komoly, okos, becsületes leveleket igaz örömmel olvasom.

M. V. D. I. Házassági kölcsönöket az Epól folyósít. Legjobb volna a városházán tanácsot kérnie, hogy hova és milyen mellékletekkel adja be kérvényét, Szerenesét kívánok!

Szöke és barna úrlány. Megértem vágyaikat és szívből kívánom, találják meg a keresett komoly, igazi életre készülődő társakat. Hogyan juthatnának megfelelő társaságba? Nem is képzelik, mennyi hasonló gondolkozású leány problémája ez, de eddig még nem sikerült általános érvényű megoldást találni rá. Ha azonban lehet gazdagító, szívet gyönyörködtető szórakozásra vágnak, ajánlom, iratkozzanak be valamelyik turista egyesületbe. Ott, természetjárás közben lehetnek vidékek, öfneledek, gyönyörködők is. Kedves megemlékezését köszönöm és jól esik, hogy ilyen megértéssel olvasta könyvemét.

Diakonissza. Kora és iskolai végzettsége miatt nem vezetne célhoz ifjúkori elgondolása és vágya. Egyetlen megoldás kínálkozik: keresse fel volt főnökkasszonyát, mondja el neki kálváriáját és kérje meg: vegye vissza. Ott még megtalálhatná elvesztett nyugalmát és biztos megélhetését. Többször megírtam, hogy levélben nem válaszolhatok.

Minek? Kár volt felbontani a levelet, de, ha már megtette, még nagyobb hiba volt olyan csunyán válaszolni arra, amire senki sem várt feleletet. A körülmények ugyanis azt bizonyítják, hogy az a fiú nem számított visszatérésre, nem volt tehát szükség hazudozásra. Most már nem tehet egyebet, minthogy bevárja a fejleményeket.

Nőkről
Irja: Hat

Az interie

se szeri, se viselet egy lent s való letét csak korlátozni. szabású sz bunda me divatos les A salónoh szült néhá szines sely tűmők ez mennyire 1 ván reggel lak felé c pedig az rító zsinor „régimódi valóra vá norozott mutattak kabáthoz. már furcsa lért egyéb vattervezé mazza, ne Ezzel szer ról, amel dalmat se zon clejér szelnek, n ötletről. kizárólag szögletes kabátra, a kerek v divatos, ilyi ruhák A zsinoro kes egyes liahűzés bogas m hálózza a hálózás” ban illik telyi ruh alapanya mében pókháló pókokkal kel.

A japá jak arán javára.

Elegáns símu sze tés sely

Nőkről a nőknek

Irja: Hattyasy Katalin

Az interieur-kosztümmöknek

se szeri, se száma. A kosztüm-viselet egyszerű eleganciát jelent s valóban kár lenne viseletét csak tavaszra és ősze korlátozni. A fekete, franciás szabású szövetkosztüm télen, bunda mellett éppen olyan divatos lesz, mint az angolos. A szalonokban már most készült néhány szép fekete vagy színes selyem. Interieur-kosztümmök ezek, aszerint, hogy mennyire franciásak, úgyiszólván reggeltől estig viselhetők.

A ruhák dísze néha páratlanul érdekes. A divat olykor felidézi nagyanyáink korát, mint most is, a sok zsinorozással, a kepgallérral, amely hátul derékig lenyúlik s a vállak felé elkeskenyedek, rajta pedig az egész szövetet beborító zsinorozás díszlik. Hogy a „régimódi” fogalma teljesen valóra váljék, hatalmas, zsinorozott mandzsettákat is mutattak ehhez a kepgalléros kabáthoz. A most még, vagy már furcsának ható nagy gallért egyébként egyik-másik divattervező a ruhákra is alkalmazza, nem levesebb sikerrel. Ezzel szemben a kerek vállakról, amelyek parányi forradalmat sejtettek az idei szezon elején, már csak úgy beszélnek, mint idejemult divatöletről. A szalonokban újra kizárólag fiús, fiatalos, széles, szögletes vállakat készítenek, kabátra, kosztümre, ruhára, a kerek váll csak „in natura” divatos, azaz vállnélküli estélyi ruháknál.

A zsinorozás mellett igen érdekes egyes modelleken a zseniliahímnzés, amely színes, ágashogas mintáival sokszor behálózza az egész ruhát. A „behálózás” azonban mégis jobban illik arra az alakított estélyi ruhára, amelynek fekete alapanyagát a szó szoros értelmében behálózták ezüsttel: pókhálót szóttek rá, nagy üvegpókokkal és kis rubinlegyekkel.

A japános és a bevarrott ujjak aránya 5 : 1, a bevarrott javára.

Elegáns fekete délutáni ruha, sítma szoknyával, esipkekhajtós selyemkabáttal, nagyszélű, strucetollas kalappal

DIVATHIRADÓ

Türkizkék angora, lumberjack-es sportruha, esau-esauszínű pullóverrel

A dús szörmézés csak elméletben divat, gyakorlatban idestova kivihetatlenné válik. Annál praktikusabbak a párizsi, szörmehulladékkal díszített modellek, amelyekben csak kis paenikban lehet fel valamilyen nemes szörme. Így a ruhák szörmézése, a kalapok szörméteje, a keskeny kosztümandzsetták szörméből, a sportmellények műszörme-ujja, a ruhák szörmebetoldású derékresze mind sikkes és mégis kevés szörmét, vagy legfeljebb szörméutánzatot igénylő ötlet.

A délutáni ruhák ujjai a következőkélek lehetnek: könnyékig érő bő ujjak, nagy, másszínű, visszahajtott mandzsettával. Egészen szűk, csuklónál cipzárral csukódó ujjak. Rövid, japánszabású, vállraborulós ujjacsák, melyek szabadon hagyják a kart s végül: hosszú, nagyon bő, csuklónál pánttal összefogott ujjak.

Akinek régi, hosszú bársonybelépője, vagy később

divatossá vált színes, bőhátú bársonykabátkája van, csináltasson belőle sürgősen interieur-kosztümmöt, amely nagy divat. Színes kerámia-tűket — néha egész falinagyságú röliefeket — és szép markazitvirágokat tűznek ki rájuk.

Eddig csak bárányszörméből tudták utánozni a rókát s az elmúlt évek során igen népszerű lett a „kék-róka-bárány”. Ujabbban a derék nyuszik prérajét is felhasználják erre az imitációs célra. Állítólag a barikáknál is nagyobb sikerrel...

Az angorapullóverek, ruhák, angoraujjas szövet, vagy bársonymellények, kesztyűk, sálak, sapkák, muffok az idén is divatosak, természetesen a legkülönbözőbb színekben.

A csipőig érő, szörmével bélelt szövetkabátok divatosak. Régi bundákból nagyszerű bélést lehet készíteni, akár ilyen kis kabátka, akár hosszabb városi bundába, mert ezeknek divatja is megmarad.

Szilvakék szövetruha, fehér pikédíszítéssel

Barna-zöldesíkos szövetruha

Fekete téllkabát perzsával kombinálva

A
oh, a kala
okoznak,
koronáit. I
hasonlít k
mezett ko
férfifazon
gyobb kari
be sem ha
szezón sp
leptek m
kalapokat
zőbb vált

az egyik
szürkep
nyúlson
karimáv
fazonba
ték. Va
talos ve
A ma
dig ma
nál. Ma
küli t
az arco

A KALAPOK,

oh, a kalapok, úgy-e mindig nagy gondot okoznak, hiszen ezek jelentik a toalették koronáit. Nos, az idén formájuk éppen nem hasonlít koronára. Az őszi kabátokhoz, prémeztelt kosztümökhöz feltétlenül a legtöbb férfifazonban készül. Egész egyszerű, nagyobb karimájú férfikalapok, nagyon magas, be sem hajlított tetővel. Ez az ideai kalapszezon specialitása, amellyel a masamódok leptek meg bennünket. Az angolos férfikalapokat persze variálják. A legkülönbözőbb változatok vannak forgalomban. Így

Háromféle árnyalatú barna filéből készült, újvonalú, magas kalap

is, ha az új kalap viselője netán egy kissé pufók.

Változatlanul divatos a középkori metszetelekről ismert formájú sapka, amelyet legtöbbször a kabát anyagából készítenek, de lehetnek a legkülönbözőbb színű filéből, nyúl-szőrből, bársonyból is.

A bársonyturbánok is igen népszerűek, különösen akkor elegánsak, ha velük egyező színű hatalmas bársonytáska is van hozzájuk. A nyári szalagtáskákat átmentették télre is: fekete és színes bársonyszalagokból készülnek az új táskák, ugyanolyan fazonban, mint nyáron a grosgrain-táskák.

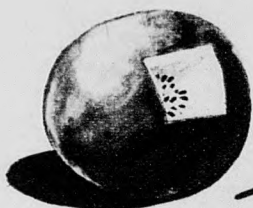
A kalapok legfőbb díszje a struccotoll. Hihetetlen mennyiségben fogyasztják újra a hölgyek ezt a nemes tollat, amely valóban dekoratív és emellett az az előnye is megvan, hogy bakfiskorukat meghaladt hölgyek szekrényében legutóbbi divatjából még ittmaradt belőle jónéhány darab.

Prémme díszített sportkalap

az egyik szürke szövetkosztümhöz, amelyet szürkeperzsával díszítettek, halványszürke nyúl-szőrkalapot viselt a manóken, széles karimával, s a kalap tetejét magasított férfifazonban szintén szürke perzsából készítették. Valóban nagyon hatásos, esinos, fiatalos volt.

A magasított fejforma azonban nem mindig marad meg az egyszerű angol kalapoknál. Magassága tetőfokára hág a karimanélküli tokoknál. Mindenesetre karcusítja az arcot, amely így finomvonalú lesz akkor

A dinnye

IRTA: NAGY LAJOS

Az idén már megint Tóni bácsiéknál nyaraltunk. Ujra élveztük az alföldi falut, már vagy tizedszer, nyugalmával, csendjével, csupa-földszintjével, akácaival és terebélyes kék egével. És élveztük Tóni bácsi elpusztíthatatlannak látszó kedélyét, tréfás szípkázásait. Az ebédekhez, vacsorákhoz kijárt homoki savanykás, hűtött szódavízzel. Tikkasztó melegben, még emléknem is pompás. Persze mi városiak, én és feleségem, tehetetlenek voltunk s ha már lakmározunk, megkívántuk a gyümölcsöt is. Tóni bácsiék a gyümölcsöt csupán termelik, de nem eszik.

— Pedig valami jó dinnye nem lenne rossz — sóhajtott a feleségem.

— Nem lehetne valahol venni? — kérdeztem én.

— Van itt a közelben, a Karáéknál — segített tájékozódni Anna néni. — Sárga is, görög is, amilyent akartok.

Én magam mentem el dinnyéért. És csak hamar visszaérkeztem két sárgával, meg egy göröggel. Szép volt mind a három, nem csoda, hiszen én hoztam és csendélet alapon választottam ki őket. Tóni bácsi fogta a kést s mielőtt fölvágta a görögöt, így szólt mosolygva:

— No, majd meglátjuk.

Biztos fellépést

és sikert csak ípolts külsővel érhetünk el. Elhanyagolt, mitesszeres, pattanásos, tágporusos, zsíros arcbőr csökkenteni az önbizalmat. Ezt a csúnya szépséghibát teljesen megszünteti a

PA-TÓ keverék

használat. Ára P 7.80.

Elrontott haj, erősen korpás fejbőr, hajhullás, fejbőr rendellenes zsírossága vagy szárazsága ellen kitűnő szer a

PA-TÓ hajszencia

Ára P 9.— Meglepő hatás már pár-szori használat után. Külön zsíros és száraz fejbőrűek részére.

Kapható Paizs Kató kozmetika Bpest, IV., Ferenciek-tere 3. Póstaizsétküldeés utánvéttel is. Díjtalan tanácsadás. Vidékre válaszbélyeg ellenében.

És megláttuk. Már mint azt, hogy a dinnye rossz volt. Olyan, amilyennek a rossz dinnyét mondják, mint a tök. Esetleg mint az uborka.

Fanyalagotunk, csóváltuk a fejünket, mondogattuk, hogy milyen kár, ejnye milyen kár! Csak Tóni bácsi maradt nyugodt:

— Ugy van az a dinnyével! — mondta és mély meggyőződéssel nézett a szemembe.

No de lássuk a sárgákat! Hát a sárgák sem voltak valami különösek. Az a felük, ar elyikkol a földön heverték, sápadt és sorvadat maradt, a napra fordult felük meg kásás volt.

Tóni bácsi megint felvilágosító magyarázattal szolgált:

— A sárga sem mindig jó ám!

A malacoknak persze jó volt a sárga is meg a görög is, azok ették meg mind a három.

Másnap feleségem ment el dinnyéért. Ő sem járt különben. Tóni bácsi csak ennyit mondott:

— A dinnyét el kell találni!

Harmadnap mégis ő ajánkozott, hogy majd „átugrik” Karáékhoz. Nemesak ajánkozott, hanem szigorúan ránszólt:

— Ne is mocsanjatok. Majd én. A dinnyéhez érteni is kell!

Hát szeretjük a jó dinnyét, az bizonyos, de feláldoztuk volna magunkat és egy vak lóért nem ádunk volna, ha Tóni bácsi is pórul jár és ő is afféle tökökkel érkezik meg.

Nem így történt. Tóni bácsi két dinnyét hozott, egy görögöt és egy sárgát. Mind a kettő csodafinom volt.

— Hogy csinálta ezt, Tóni bácsi?

— Ahogy kell.

— Ej, ne dicsekedjen már, Tóni bácsi! Mintha bizony azért lennének jók a dinnyék, mert maga hozta őket.

— Azt én nem is állítom. Hanem azért hoztam el ezt a kettőt, mert jók.

— Ugyan Tóni bácsi. A dinnye, az mindig zsákban macska. Nem lehet azt előre tudni, hogy milyen.

— Nem-e? Ilyet aztán csak pesti ember mondhat. Aki ért hozzá, az megmondja, hogy milyen. Hajjaj. A sárgát a szagáról, meg arról, hogy megnyomkodja. Ha nem mélyed bele az ujj, akkor még éretlen. Ha belesüpped, akkor már rohad. De ha úgy süppedt bele, hogy a nyoma megnarad ugyan, de mintha még ki akarná magát igazítani, hát az érett. A görög meg...

— Azt is
— Azt r
hangja tom
kong... U

A napok
lakásunkró
arca dült e
rám, nem k
gott.

— Mi b
— Jajja
— No n
— Azt
— Hát
— Jajja

doktor.

— Mit
— Moré
mert azt i

— Mos
bácsi. Me
mitől van

— Nem
— Mitő

— Attó
hittem ne

is mondot
jek föl Pó

meg maga
A hatvan

a megbol
tendőt ér
venkilenc

korán a
— Mi
— Itt
re, a szív

Elvitte
barátomb

nek a tí
megbizha

dozva,
mintha n

panaszát,
annak re

egymásut
több po

az ujját
megverte

következ
Tóni bái

— Sem
jének. M

— Há
— Az

Tóni
lott, mir

A hang
vált. M

is kezdé
lehet az

a szíve,
Az orvo

kiváncsi
a szívha

Amik

— Azt is meg kell nyomkodni ?
 — Azt meg kell kopogatni ! Az éretlen hangja tompa, pufogó, az érett meg szépen kong... Ugy, ám ! *

A napokban beállított hozzánk a pesti lakásunkról Tóni bácsi. Riadtan nézett, az arca dült és sápadt volt, csak állt, bámult rám, nem köszönt és még csak nem is mosolygott.

— Mi baj, Tóni bácsi ?
 — Jajjaj !
 — No mégis.
 — Azt magam sem tudom.
 — Hát akkor ?
 — Jajjaj ! Igen rám ijesztett odahaza a doktor.

— Mit mondott ?
 — Mondani éppen nem mondott semmit, mert azt mondta, hogy nincs semmi bajom.
 — Most kezdem csak nem érteni, Tóni bácsi. Mert ha nincs semmi baja, akkor, mitől van úgy megijedve ?

— Nem vagyok én megijedve, csak félek.
 — Mitől-ól ?
 — Attól, hogy a doktor, amikor nem hittem neki és a fejemet ráztam, még más is mondott. Hogyha nem bízik benne, menjek föl Pestre a klinikára és vizsgáltsass meg magam egy tanárral... Hát így állunk. A hatvanadikban járok és máris. Pedig a megboldogult édesapám nyolevankét esztendőtt ért meg. Az édesanyám meg hetvenkilencet. Csak én belém hullott ilyen korán a féreg.

— Mi a baja ? Mije fáj ?
 — Itt ! — nyögte ki Tóni bácsi és a mellére, a szíve irányában mutatott. — Itt szúr ! *

Elvittem Tóni bácsit egy belgyógyász barátomhoz, egyetemi magántanárhoz, akinek a titulusa is megvan, így Tóni bácsi megbízhatott benne... Tóni bácsi nagy akadozva, reszketeg hangon — mondom, mintha nem is ő lett volna — előadta a panaszát. Azután következett a vizsgálat, annak rendje és módja szerint. A doktor egymásután, melkasának, majd hátának több pontján ráillesztette Tóni bácsira az ujját s azt jobbkezének mutatóujjával megverte. Később még néhány vizsgálat következett, azután a doktor rámosolygott Tóni bácsira :

— Semmi baja sem a szívének, sem a tüdejének. Makkegészséges.
 — Hát a szúrás ?
 — Az semmi. Kis idegesség.

Tóni bácsi lassanként felderült. Kinyílt, mint a kerti virág, amikor megöntözik. A hangja is fátyolosból egyszerre ércessé vált. Már megint mosolygott és komázni is kezdett az orvossal. Hogy hát hogyan lehet azt tudni, hogy valakinek egészséges a szíve, amikor a szívet nem lehet látni. Az orvos mulatságosnak találta Tóni bácsi kíváncsiságát s kezdett neki magyarázni a szívhangokról. *

Amikor már lent jártunk az utcán, Tóni

Ily vallomáshoz sokkal inkább jut az a nő, aki rendszeresen ápolja arc-bőrét. Helyes arcápolással meg lehet szabadulni a tisztátalanságoztól, fekete pontocskáktól és az arc fiatalosabbá, üdőbbé, bársonyosabbá válhatik. A helyes arcápolás célját szolgálja a mindenütt kapható Tokalon-krém. Próbáljuk állandó használatával elérni azt az ápolts külsőt, amelyet Ő is kívánatosnak tart.

bácsi megint a régi volt. Tetszett neki a doktor. Hogyne tetszett volna, egy ilyen híres tanár, aki neki hitelesen kijelentette, hogy kutybaja sincs.

— Te ! — szólt egyszer csak hosszabb szünet után, hozzám. — Ha már olyan jó pajtáságban vagytok ezzel a tanárral, lehozhatnád egyszer a nyáron hozzánk, egy-két hétre.

Csak úgy ráhagytam :
 — Majd talán megpróbálok.

Tóni bácsi ravaszul mosolygott :
 — Jövöre én is ültetek három hold görög-dinnyét. Ez tudná ám kikopogatni, hogy érettek-e már !

KRISTÁLY mikrofon, pick-up, hangszóró, fejhallgató, gégemikrofon, hangszerpu, ágyhangszóró, elektroakusztikus hangdoboz, szívehallgató, elektro-orgona, elektromos hangszerek stb.
UJSZERŰ MEGOLDÁSOK! OLCÓS ÁRAK!

S A L kristálykészítmények egyedüli előállítója
 Tel. 35-35-21. Minden jobb szakküzetben kapható: **SAL** Rezgőkristály Laboratórium, Budapest, III., Felsőzöldmáli-út 14. sz.

Bejegyzett szabadalom! Kérje kereskedőjétől!

A MAGYAR GRAFIKA 150 ÉVE

Brocky Károly: Önarckép

Canzi Ágoston: Arszlán ka-
rikaturája

Nemcsak művészeti köreinkben, a nagyközönség előtt is mindig kiemelkedő érdeklődés előzi meg a Székesfővárosi Képtár gyűjteményes kiállítását. Kopp Jenő igazgató és lelkes munkatársai figyelemmel kísérik a képzőművészet terén felmerülő problémákat s időnként megrendezett kiállításainak mindig meg van a külön jelentősége, mert vagy egy hézagot akar betölteni vagy aláhúzott hangsúllyal akarja a figyelmet felhívni egy-egy művészeti ág jelentőségére és szerepére. Új kiállításuk a Magyar Grafika 150 éve címmel gyűjtötte össze a Képtár aranyiradás termeiben ennek a műfajnak sokszáz ismeretlen kis remekművét. Csak az ernyedetlenül szorgalmas kutatás, a hivatott művészettörténész lelkesedése hozhatta össze ezt a nagyszerű anyagot, amely különösen az elmúlt század első évtizedeiben virágzott miniatűr festészet egész sereg ragyogó kis gyöngyszemét hozta nyilvánosságra. A ma már mesevilágnak nézett biedermeier-kor festői tehetségük legjavát adták ezekben az apró, elefántesontra, pergamenre festett színes kis portrékban. A rajz, az élethű ábrázolás renaissance-a volt ez a kor s az apró kis aquarellek, színes tollrajzok nemcsak egy művészeti ág virágzásáról adnak áttekintő képet, hanem értékes dokumentumai a kor polgári ízlésének is. Canzi Ágost, Clarott János, a magyar művészet klasszikus alakja, Brocky Károly, Doktor Albert, Engerth Vilmos,

Csánky Dénes: Dombóvári-út

Geiger N
Jenny Ala
gyes főke
nak, s k
a stílus je
lőknek. D
19. száza
Mihályna
Gyárfás J
Károlyna
Rónainak
csnyak gr
Székely B
amely mű
tos szelle

A mod
nak fel fi
káikkal.
Gyula, M
reki Kov
két Boró
élen álló

Remsey

gikuséle
Edvi-III
Oszkár,
Istókov
Károly,

Geiger Nepomuk János, Jankó János, Jenny Alajos, Kozina Sándor, Lieder Frigyes főképviselői ennek a miniatűr-stílusnak, s körülöttük egész táborát találjuk a stílus jegyében dolgozó tehetséges rajzolóknak. De tanulságos a találkozás a 18., 19. század ismertnevű festőinek, Zichy Mihálynak, Lotznak, Liezen—Mayernak, Gyárfás Jenőnek, Ligeti Antalnak, Markó Károlynak, Mednyánszky Lászlónak, Rippl-Rónainak, Borsos Miklósnak, Munkácsynak grafikáival találkozni. Külön élmény Székely Bertalan tucatnyi kis színes vázlata, amely minden vonásával egy zseni csodálatos szellemét, alkotóerejét bizonyítja.

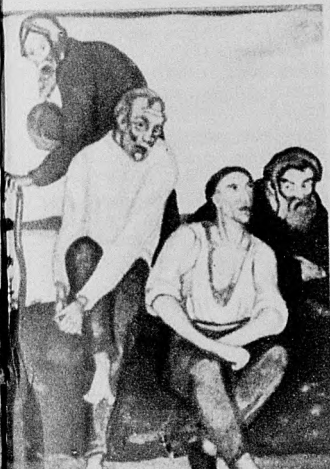
A modern részben teljes számmal vonulnak fel fiatal festőink grafikus jellegű munkáikkal. Itt van Medveczky Jenő, Hincz Gyula, Molnár C. Pál, Szabados Jenő, Borberek Kováts Zoltán, vitez Littkey György, a két Boromissza-testvér, Bortnyik Sándor, az élen álló aquarellista Csánky Dénes, a tra-

Pituk József: Pásztorok imádsága

kiválogatása, értéke, színvónala megérdemelné, hogy a kiállító művészek nevét teljes egészében felsoroljuk. Elegendő hely híján meg kell elégednünk az- zal, hogy a kiállítás tel- jességét dicsérjük. Aki a kiállítás eszmei jellegét érvényesítő körbe bele- tartozott, az mind sze- repel, egy vagy több je- lentős munkájával a ter- mekben.

„A Magyar Grafika 150 éve” kiállítás megrendezéséért elismerés illeti a Képtár vezetőségét. Mennyivel vigasztalóbb, tanul- ságosabb ez a tárlat az őszi Műcsarnoknál.

Remsey: Szegény emberek

Iványi-Grünwald Béla: Önarekép

gikuséletű Derkovits Gyula, Dudits Andor, Edvi-Ilés Aladár, Ferenczy Noémi, Glatz Oszkár, Halápy János, Heintz Henrik, Istókovits Kálmán, Kása Gábor, Koffán Károly, Cserepes István. Az anyag gondos

A SZOBOR

IRTA: SZEGEDI ISTVÁN

Kelemen Árpád ifjúkorában szívesen kereste az induló művészek tanyáit, amelyek akkor-tájt igen elszaporodtak Pesten. A képzőművészet, a színművészet és az irodalom zöld reményei különböző kővéházakban, kocsmákban és kávéházakban várták az érvényesülés érlelő hevéit. Kelemen Árpád mindegyike bejáratos volt és a csupán művészeknek számító fiatal urakat befogadó társaság asztalánál az indulás kérlelhetetlen szigorával tudta magát elfogadhatóvá tenni.

Hogy Kelemen Árpád a művészeteknek melyik ágával állott közelebbi kapcsolatban, egyike maradt azoknak a problémáknak, amelyek megoldhatatlanságukkal izgatták a művészcsemeték vadul csapongó képzeletét. A festők elgondolása szerint színészként lebegett hősünk, a szobrászok az ihlet lázálmáiban nagy költő-jét sejtették benne, az irodalmárok eleven képzeletükkel minden kétséget kizáróan muzsikussá voltára következtettek. Így hajózott Kelemen a sejtelmesség ködébe burkoltan a művészeteknek egyik jöreményfokától a másikig, a gondatlan ifjúság forgószelétét hajtottan.

De, bár Kelemen asztaltársai szemében mindvégig művész maradt, e történet olvasói előtt idejekorán le kell szagatnom ama szivároányszín fátlyakat, amelyek az érdemellen Kelemen alakját a művészet dícsfényében csillogtatták.

Mert Kelemen nem volt művész, sőt magánhivataltok volt, egyelőre a folyószámlaosztályon, abban az időben. Ennek a lénynek művésziellen ridegségét társadalmi szempontból lényegesen enyhíti az a körülmény, hogy Kelemen eme foglalkozását tulajdon és gyermektelen nagybátyja vállalatánál űzte. Már pedig ezek a vállalatok az összes elenyésző passzívakkal úgy, mint valamennyi tekintélyes aktívával együtt Kelemen úrra néztek.

9 kilót híztam,

pedig csak néhány hete szedem a HERKULES tápport. Ezáltal lett természetem esinosabb és ruháim gyönyörűen simulnak tökéletes alakombhoz. Ezeket írja nekünk hálás vevőnk. T. Ena k. a. — Tegyen Ön is egy kísérletet a fényesen bevált HERKULES tápporral, amely a kakaó és esokoládé táperjével egyenértékű. Nem gyógyszer! Ize kellemes, természetes tápanyagokat tartalmaz. HERKULES-t előszeretettel fogyasztják nemesak túlsóvány, hanem nagyon sokat dolgozó egyének is, mert fokozott munkabírást eredményez. Ha nincs tej, teával is fogyasztható. Két csomag ára 4.80 pengő, négy csomag 7.90 pengő, hat csomag (családi csomag) 9.60 pengő. Megrendelhető: „VALERIA“ vegyipar, BUDAPEST, VI., Szondy-utca 22/R. H. 362.

Kelemen úr fentemlített lobogó két szeme nem nagyon barátságosan viszonyozta a sok millió enyhe kacintását. Kelemen Árpád, művésztanyákon, a tiloktatosság homályába burkolt művészlanone, a való életben tisztviselő a folyószámlaosztályon, őszinte és jorró művészvagyakat melengelett ifjúi szívében.

Másrészt azonban a fenyegető milliók, amelyek rázúdulni készültek, a gyűlölt arany, amelynek hideg csillogása felitta a művész-álmok káprázató fényét, Kelemenünket már a hűszévesek kérlelhetetlen korában végleges, egész életre szóló megalkuvásra görnyesztette. Minthogy lelkivilágát a folyószámla végeérhellen számsorai töltötték be, valamint az általános és leküzdhetetlen készülődés az ellenszenes milliók majdani viselésére, legalább külső életét alakította művészek szokása szerint. Az irodai órák végzetével lobogó nyakkendőjét költött és lengő két karral, a nagyszerűség hatását vadászva, kalimpált ama cigánytanyák egyike felé.

Jóbarátságba csak egy fiatal szobrásszal került. Ez az ifjú szobrász nem volt ötlek híján való és egy ízben megminta Kelemen, amint egy kávéházi székből ülve, egy ezüstkoronás koronát ad kölcsön valakinek. Kelemen bárhogyan is tiltakozott barátai előtt szégyenivalóan pénzes mióltát, mégis feltűnően gyakran kerülhetett abba a helyzetbe, hogy ezeket a baráti kölcsönöket gyakorolhassa. Kelemen gondosan becsomagolva vitte haza az agyagmintát és bőséges zsebpénzhez mérten is nagy anyagi áldozattal kiöntötte.

Attól kezdve íróasztalán állott a szobor. A művészetek Jöreménységjökainak az a különös tulajdonságuk, hogy időmultával bizonyos földrajzi eltolódást mutatnak. Kelemen Árpád gondosan kicirkalmazott hajójárataiban egyre gyakrabban állott be bántó zavar. A hangos asztalok elcsöndesedtek, a kedves kölcsönkérők elmaradtak. Írók, festők váltak a bohémekből és Kelemen Árpád, tisztviselő a folyószámlaosztályon, lobogó nyakkendőjével és kétségbeesetten vereső két karjával, mint iránytűt vesztett hajó zajlott az ismeretlen vízeken.

Kelemen Árpád, a folyószámlavezető, nem sokáig bírta a céltalan kóborlást. Előfordult az is, hogy az új pincér az egyik régi tanyában ferde szemmel nézett rá a lobogó nyakkendő miatt.

Kelemen éppen elég időt töltött túlérzékeny művészek társaságában, hogy érzeke az ilyen részletek iránt kifinomodjék.

Ismerte ő már ezt az érzést. Ugyanez a pillantás volt ez, amely azelőtt a régi helyiségben, a rendes esokornnyakkendőkkel sujtotta a szigorúan kasztrendszerrel valló pincéri szeméből.

Ridegen szólván: a lobogó nyakkendő és annak céljavesztett tartozéka: Kelemen úr, az utolsó bohém, lehetetlenné vált a régi helyeken.

Utóljára akkor este sirt életében Kelemen úr, beleértve azt a későbbi alkalmat is, amikor

az örökha
töle néhan
labbi roko
Lecsava
lobogó mű
kozott az
szobája ja
gondolt és
pás díszé

Kelemen
üzlet felé
kei voltak
zollai leh
meg ezt e
elhelyezke
számla, a
létrajokai
nagybátyj
jönöki ir

Egyik
fontosabb
szobájába
íróasztalr
hosszú sz

A szob
végtelen
munkára

Az agy
sorából.
szaporod
Akkor
számítga

A szob
ványt és
vel hátat

Meg k
régí műv
de anná
sell és ta
lak meg
nem látte
gondolna

A szob
tette elv
mit műv
a látoga

Ilyenk
dől, me
szélyes p
ajtón, m

Amíg
keztét a
visszatét
bronz só

Am
amint a
sorából

folyószá
előtt a k
alatt áll
got köss

A so

ELRO

az örökhatáry nagybácsi temetésén hiába várt föle néhány könnyel az örökségből kitört lávalabbi rokonság.

Leesavarta nyakáról a szebb napokat látott lobogó művésznyakkendőt és komolyan foglalkozott azzal a gondolattal, hogy berámúztatva, szobája falán helyezteti el. Később mégis más gondolt és lomlárbá dobta ijjúkorának e pompás díszét.

Kelemen Árpád érdeklődése jobb híján, az üzlet felé fordult. Azok, akik akkor még főnökei voltak, de bármely pillanatban alkalmazottai lehettek, ragyogó szemmel állapították meg ezt az örvendetes változást. Kelemen úr elhelyezkedése rohamosan emelkedett a folyószámla, a könyvelés, a levelezés és a titkárság létfokain és eljött az idő, amikor elaggott nagybátyja oldala mellett foglalt helyet a kis főnöki irodában.

Egyik este megtörtént, hogy valamelyik fontosabb ügy iratesomóját magával hozta a szobájába. Az iratokat maga elé helyezte az íróasztalra és föprengve szántolt ceruzájával a hosszú számsorokban.

A szobor, az iratesomó túlsó oldaláról, végtelen megvetéssel tekintett az ellenszenves munkára.

Az agy nagybácsi végül is eltávozott az élők sorából. Kelemen korlátlan ura lett az egyre szaporodó millióknak.

Akkor este íróasztalán óriási vagyontát számított Kelemen.

A szobor nem volt képes elviselni ezt a látványt és bronz tagjainak rettenő megfeszítésével hátat fordított Kelemen úrnak.

Meg kell említeni, hogy Kelemen, amikor a régi művészanyagokról kikoptott, egy igen csinos, de annál inkább vagyontalan kislányt keresett és talált vigasztalódást. Még nem állapodtak meg a végtelen elintézésben, de csak a vak nem látta, hogy titokban mindketten házasságra gondoltak.

A szobor számára ez az egyetlen körülmény tette elviselhetővé az életét. Azt látni kellett, mit művelt a szobor, amikor Kelemen ezekre a látogatásokra készült.

Ilyenkor a bronz is lesimitotta ruhái redőit, megigazgatta a roppant nyakkendő szélszélyes fodrait és amikor Kelemen kilépett az ajtón, majd hogy utána nem szaladt a lépcsőn.

Amíg Kelemen odajárt, folyton sóhajtozott, kezét a szívéhez emelgette. Ahogy Kelemen visszatért, a szobor kitérte felé két karját és a bronz sóhajlás meglengette a függönyöket.

Am ez nem tartott sokáig. A nagybácsi, amint azt már említettük, eltávozott az élők sorából és Kelemen úr, nem tisztviselő többé a folyószámlaosztályon, hanem milliomos, az előtt a kényszerűség előtt állott, hogy a vezetése alatt álló intézet érdekeinek megfelelő házasságot kössön.

A sok pénz még sokkal többre sóvárog és

ELROMLOTT A RÁDIÓJA?

Nem baj!

BÁLINT rádióservice

lakásán is azonnal javítja
XIII., Váci-út 110. Tel: 493-624.

Tüde és vidám

a kritikus napokon is.

Kínzó fájdalmainak

okosan elejét veszi 1-2

Pyramidon tablettával.

Pyramidon

TABLETTÁK

Kelemen úr az egyik legnagyobb ipari vállalat hajadon lányával váltott gyűrűt.

Költői fordulatokban gazdag búcsúlevelet írt az elhagyott szerelemnek. Pontosan a szobor előtt, annak a személtárára.

Meredt két szemével oltasta a szobor levelet, amelyet Kelemen úr az asztalon hagyott. Aztán hirtelen mozdulattal lehajolt a szobor, bronztagjai megreccsentek, de végső erőmegfeszítéssel mégis felkapta a papírvágókést és markolatig a levélpapíron keresztül a gyönyörű mahagóni-asztal lapjához szúrta.

Kelemen úr a tükrös szekrény előtt haladt el akkor.

Különös szúrást érzett a szíve táján.

A tükörbe nézett, a lány, fekete hajában ezüstös sávot fedezett fel.

— Ejnye — szólt Kelemen Árpád és közelebb lépett a tükörhöz. — Ugy látszik öregszem!

És savanyúság öntötte el a száját.

ARANYSZÓKE LESZ,

ha az Eisner-féle Eau Radiuset használja. Barna vagy fekete hajat nyer az Eisner-féle dió kivonattól. Ára 3.— pengő. Naponta postai szétküldés.

EISNER GYULA drogeria, főhercegi kamarai szállító, Budapest, VI., Andrássy-út 37 szám

A DÉLIBÁB HUMORA

Orvosok

— Hol voltál tegnap délután, öregem?

— Egy nagyon nehéz műtétet volt. A beteget csak úgy tudtam lábraállítani, hogy levágtam mind a két lábát.

Érthetetlen eset

Az ismertnevű rendőrségi daktiloszkopos baráti társaságban beszélget a kávéházban. Többek között a következőket mondja:

— Nincs két ember a világon, aki teljesen hasonlítana egymáshoz. Nincs két egyforma kéz, nincs két egyforma dolog.

— Barátja, aki nemrég nőszült, mélabúsan megjegyzi:

— Nincs? Nézd meg azokat a nászajándékokat, amelyeket nőszülésekre kaptam.

Betartja

Ingadozó léptű úriember állít be egy vendéglőbe. Megiszik három fröccsöt. Mikor a negyediket kéri, egy colstokot vesz elő a zsebéből.

— Minek magának ez a colstok? — érdeklődik a korcsmáros.

— Mert az orvos azt ajánlotta, hogy ivás közben tartsak mértéket — jelenti ki büszkén a vendég.

Gyerekügy

Ujgazdagok egyetlen leánykája meglehetősen undok teremts. Ezenkívül csunya is. Minap új nevelőnőt fogadtak melléje. A kisasszony azonban már másnap el akart menni.

— Miért nem kiált a kutyájára. Összetépi a ruháját.

— Mert csak tegnap vettem és elfelejtettem, hogy mi a neve.

(Frankfurter)

— Csak úgy maradok itt — mondta, — ha nem nekem kell délutánoként sétálni vin-nem a gyereket.

— Érthetelen! Miért?
— Mert mindenki azt hiszi — felelte elkéservedve, — hogy az enyém.

Bohémkávéház

Az ifjú festő jól megvacsorázik a bohémkávéházban. Utána magához hívja a főurat.

— Kedves főúr, volt egy vacsorám, írja fel.

— De kérem — hangzik a meglepett válsz, — ez nálunk nem szokás!

— Nem szokás? Mit bá-nom én! Ne írja fel. Maga baja lesz, ha elfelejti.

— Öregem, csak azért jöttem, hogy megmondjam, tegnap véletlenül poloskairtó oldatot ajándékoztunk neked likőr helyett az üvegben, amelyet hazahoztál.

(Politiken)

Nehéz idők

Ketten beszélgetnek.

— Hol vannak azok a régi jó idők, amikor csaknem mindennap meghitűtük valahova vendégségbe az embert. Ma erre senkinek sem jutja.

— Nekem van egy ismerősöm, aki ma is nap, mint nap nagy vacsorákat ad.

— Ki az?

— Egy vendéglős.

Pihenés

— Nem bánom, hogy elmúlt a nyár. Végre nagyszerűen kipihenhettem magam.

— De hiszen egész nyáron itt voltál Pesten.

— Én igen, de a feleségem az három hónapra elutazott.

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrzzük, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak a rovatban válaszolunk, levélben még válaszbélyeg beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

Sirály. Van rímkezsége s mondanivalója is, de versein az olvasott költők erős hatása érzik. Főleg Adyt utánozza. Találja meg saját hangját a bizonyára ir majd közölhető verseket is. — W. A. Ne foglalkozzék a versírással. Hajlama sincs hozzá. — H. Irma. Levelzési kérését díjtalanul közöljük az Olvasó rovatában. — Lok Lajos, Rákosentimihály. A művész úr utazása egyelőre elmarad. — Tehetség. Olvassa el ifj. Szendrey Zoltánnak írott üzenetünket. — Sürgős. Darányi Ignác-utca 20. — Ily, Marosvásárhely. Budapest, Keleti Károly-utca 28. Nős. — Igyekvő. Mozi címekből összeállított szöveget már nem közölünk az Olvasó rovatában. — Mancsi. Muráti Lili Budapest, Logody-út 57 szám alatt lakik. — Tudakozó. Sajnos, címmel

sem szolgálhatunk. — Mária. Csak a szakorvostól fogadjon el tanácsot. — Bíró László, Nagyvárad. K. A. Fazekas-u. 15. M. Á. Nagymező-u. 36. — Trilla. Férjnel van. — Laun Ottóné, Nagyhatony. Iskolai végzettsége alapján csak magánúton tanulhat. Igen sok szí-nész és rendező vállalt magán-oktatást. — Novák Tibor, Szolnok. Az első címet nem közölhetjük. Karádi Katalin Kaas Ivor-utca 9. sz. alatt lakik. — M. I-né. 80. — S. R. Nagymező-utca 36. — K. Emike, Élesd. Nagymező-utca 51. Nős. — Ág. Énekelte. — Fábiam Edit, Nyíregyháza. Dedikált képek küldésére nem vállalkozhatunk. Kérjenek közvetlen a művésznőtől. — Kovács Erzsébet. Küldjön be tudósításokat. A közölheteket honoráljuk.

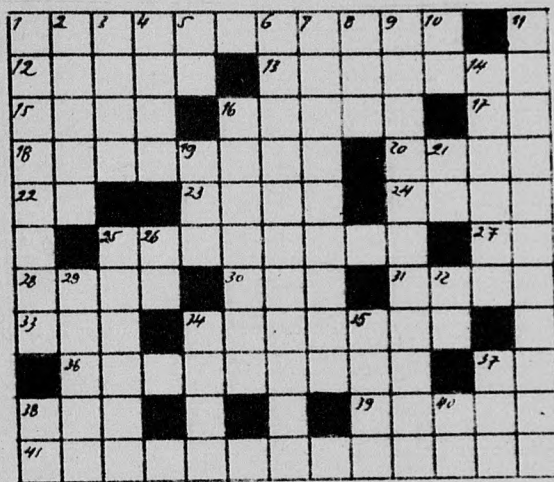
Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS. Szerkesztő: DALOKY JÁNOS

Felelős kiadó: PAIZS GÉZA. Kiadótulajdonos: Forrás Nyomda Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII., Dobány-u. 12.

KERESZTREJTVÉNY

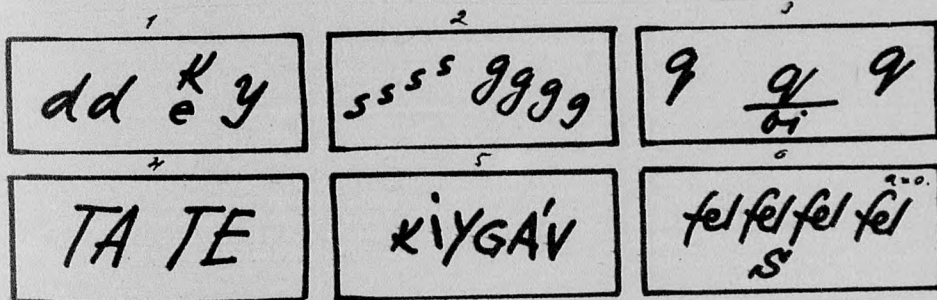
Vízszintes sorok: 1. A Nemzeti Színház újdonsága. 12. Körülbelül, közhasználatú idegen szóval. 13. Északi U. S. A. tartomány, feles ékezetekkel. 15. Németalföldi város. 16. Lovasroham. 17. Ibéria eleje. 18. A mai világban nagy szükség van rájuk. 20. Kalifa. 22. Szöveg nélküli énekhang. 23. Semita istenség. 24. Férfi becenév. 25. Szeszkes italt készítő vállalata. 27. Höemelkedés mássalhangzói. 28. Férfi becenév. 30. Ázsiai pénznem. 31. Borzasztó, rettenetes. 33. R. R. L. 34. Tovaszáguld. 36. Babád, kedvesed. 37. Angol viszonyzó. 38. Mindennek van. 39. Erőszakkal elvette, régiesen. 41. A darab fordítója.

Függőleges sorok: 1. A darab klaszrikus szerzője. 2. Pápai harmaskorona. 3. Mongóliai város. 4. Tüskés gyom a búzaföldön. 5. Rag. 6. A darab egyik női főszereplője. 7. Elterjedt. 8. R. A. A. 9. A tanári notesz sok ilyen tartalmaz. 10. Névelő. 11. A darab diszlettervezője. 14. Elget tett a kihivásnak. 16. Az igazgyöngy szülője, névelővel. 19. Szeszkes ital betűi keverve. 21. Folyó nap. 25. Keleti fejedelem. 26. Előd. 29. Angol tengernagy. 32. Rónai-Nándor.

43. M-mel az elején; nem hajlekony. 35. Fajta. 37. Helyhatározó. 38. Disznólakás. 40. B. V.

BETŰREJTVÉNYEK

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

MEGALÁZOTTSA G
I L L E SZABÁLY
A L P I R A N D E L L O
Z E N O U R A R Á R
I N E K A D O S I E S S
G E M H A L A S S Y A
A Z E N E K A R T C N N
Z M G S E A K Ó F
S U B A Á S A V T U
A G E N O R T I A R Á T
G O R D I U S I C S O M Ó

A 42. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Pilóta. 2. Esetleg. 3. Helyesél. 4. Percent.
5. Balsors. 6. Dekadens.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 4 pengő 20 fillér, féltre 8 pengő 40 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 34 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány-u. 12. Telefon: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal (reklamációk): 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest

Ha kiolvasta a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak
Továbbítja a Vöröskereszt
Budapest VIII. ker.,
Baross-utca
15

Axel Munthe:

SAN MICHELE REGÉNYE

A világhírű svéd orvosiró önéletrajza ez a csodálatos könyv, amelyből mélyérzésű, minden szépért lelkesülő emberbarát szől hozzánk. A két kötet terjedelme 632 oldal. Ára félvászonykötésben 8 pengő 60 fillér.

H. Rider Haggard:

A SÁRGA ISTEN

Dzsungeltörténet a legjavából, csupa misztikum és mozgalmaság. Két fehér ember veszélyekkel teli utazása emberevő törpék között. A világhírű író egyik legnagyobb sikerű könyve, amelyet a világ minden nyelvére lefordítottak. 320 oldal, kartonkötésben. Ára 3 pengő 20 fillér.

M. Katona Ilona:

AZ UTOLSÓ BULCS

Az előkelő vezéri család utolsó sarja áll a regény cselekményének központjában, az ő szerelme, küzdelme színesíti az eseményeket. Az utolsó Bulcs megszemélyesítője a nyakas és ősi hagyományaihoz ragaszkodó magyarságnak. Kényszeríteni nem lehet, csak azt teszi meg, amit lelkiismerete parancsol. Kemény, elszánt, de lélekben romlatlan és minden szép, felemelő tetterre képes. Az utolsó soráig lebilincselően érdekfeszítő, mesterien megírt hatalmas regény a kitűnő író sikerének felejthetetlen értéke. 50 oldal, díszes kötésben, ára 8 pengő 60 fillér.

Orczy Emma:

AZ OKOS PIMPERNEL

Regény a francia forradalom idejéből. Színes, érdekfeszítő írás, amely kül- és belföldön egyaránt nagy sikert aratott. A történelem egyik legmozgalmasabb korát nyitja meg előttünk. Nem lehet letenni! 204 oldal díszkötésben, ára 6 pengő 50 fillér.

Hans Dominik:

ÉLETSUGÁR

A fantasztikumot kedvelő író legizgalmasabb könyve. Csupa feszültség, egy bőven buzgó képzelőerőnek csodálatosan színes terméke. Alapja ezúttal is egy technikai probléma, amely köré a szerző lélegzetelállítóan érdekes történetet sző. 224 oldal, finom kötésben, ára 6 pengő 50 fillér.

Az itt felsorolt összes művek beszerezhetők: a Forrás-könyvesboltban, Budapest, VII., Dohány-utca 12-14. szám alatt és minden könyvkereskedésben. Megrendeléskor ajánlatos a vételár előzetes beküldése, mert utánvétellel való küldés a szállítást megdrágítja.